JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. **Woensdag 22 April.** **N°. 32.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eenste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot substistuut-griffier bij den raad van justitie te Samarang, de 2de subsistuut-griffier bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië Mr. *R. van Goens.*,

Tot 3den commies ter algemeene secretarie, de klerk aldaar *B. P. C. de Haart.*

Tot commies bij den controleur te Natal (Sumatras Westkust), de klerk ten burele van den gouverneur van Sumatras-Westkust *L. H. Marx.*

Bij den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande Regten te Soerabaya.

Tot commies, de klerk bij het entrepôt te Soerabaya *J. J. F. Swart.*

Tot entrepôt-pakhuismeester, de 1ste klerk bij den assistent-resident van Bawean, tevens griffier bij den landraad aldaar, *F. H. J. Bicker Caarten.*

Bevorderd:

Bij 's Lands Burgerlijke Openbare Werken.

Tot ingenieur der 2de klasse, de ingenieur der 3de klasse *W. J. A. Nieuwenhuisen.*

Tot ingeneur der 3de klasse, de aspirant-ingenieur *G. de Hartog Jr.*

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures

Is Geplaatst:

Bij het boschwezen in de residentie Rembang, de ambtenaar voor de dienst bij het boschwezen in Nederlandsch-Indië *W. A. A. de Sturler.*

Dat door den Resident der Wester afdeeling van Borneo

Is Ontheven:

Eervol, van de verdere vervulling der betrekking van waarnemend civielen gezaghebber te Singkawang, de 1ste luitenant der infanterie *C. J. Schindler.*

Is Benoemd:

Tot waarnemend controleur van Singkawang, de controleur der 3de klasse van Sanggouw en Skadouw (assistent-residentie Sintang), *E. K. A. de Neve.*

Is Gesteld:

Ter beschikking van den assistent-resident van Sintang, de ambtenaar *G. de Groot*, thans ter beschikking van den assistent-resident van Montrado, om te worden belast met de waarneming der functien van controleur van Sanggouw en Sakdouw.

Belast:

Met het debiet van het klein zegel te Soerabaya, *C. Welter*, laatst binnenregent van het Roomsch-Katholiek weeshuis te Samarang.

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, van zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de zout-verkooppakhuismeester, tevens klerk en pakhuismeester te Sambas, *N. van der Beek.*

Schutterijen, enz.

Bij de Schutterij te Pasoeroean.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens volbragten diensttijd, de 1ste luitenant *D. S. G. Mentel.*

Benoemd:

Tot 1sten luitenant-adjudant, de 2de luitenant-adjudant *J. O. P. A. W. Andela.*

Tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *J. Schooderbeek.*

Tot 2den luitenant, de sergeant *C. H. Weijermans.*

Militair Departement.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair-Departement, bij het Wapen der Infanterie,

Is Geplaatst:

Bij het 2de bataillon, de 2de luitenant *J. J. Aitton*, onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 7de bataillon, de 2de luitenant *G. A. Haentjens Dekker*, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling.

Bij het 11de bataillon, de kapitein *J. F. Dekker*, van het 10de bataillon.

Bij het garnizoens bataillon in de 3de militaire afdeeling (Samarang), de kapitein *P. G. A. Anemaet*, van het 9de bataillon.

Venditien.

Donderdag 23 April, à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Vrijdag 24 April, voor het woonhuis van *Café Lambert*, op Noordwijk.

en

Voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, tegen 4 en 1 pCt. vendusalaris.

Maandag 27 April, in de pakhuizen van *John Pryce & Co.*

Dingsdag 28 en Woensdag 29 April, voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia: van wijlen *Jubiedie* of *Jubeijdie.*

Door de weeskamer te Samarang: van wijlen den kunstrijder *Baldouin Brand.*

Door de Boedelkamer te Samarang: van wijlen den chinees *Oeij Ingijoe* en den arabier *Sariph Awd* bin *Sech Achmat* bin *IJachija.*

Door de boedelkamer te Soerabaja: van wijlen de chinesche vrouw *Han Jennio*, echtgenoote van den zich thans in China bevindenden chinees *IJap At.*

Door *A. J. Anemaet* te Soerabaja: van wijlen den heer *Bernardus Reinierus Meulman*, in leven suikerfabriekant te Kediri.

Door den Gevolmagtigde der Erfgenamen te Probolingo: van wijlen *Juriaan Leonardus Wijnhart Fonkes.*

Advertentiën.

Getrouwd:

C. L. HOUTHUIJSEN
en
Jonkvrouwe H. S. G. A. VAN DEN BOSCH.

Pondok Gedé bij Buitenzorg, *den* 11 *April* 1857.

Eenige kennisgave. (1111)

Getrouwd:

W. F. VAN ANDEL,
Kontroleur 3de kl. der Landelijke Inkomsten en Kultures,
en
J. D. GODEFROIJ.

Batavia, 16 *April* 1857. (1081)

Eenige en algemeene Kennisgeving.

Bevallen van een' ZOON, *C. B. Breton van Groll*, echtgenoote van

(1088) A. L. VERNET.

Koedoes, 24 *Maart* 1857.

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *H. C. E. Bodemeijer, van Thol.*

Samarang, 11 *April* 1857. (1097)

Bevallen van eene DOCHTER, Mevrouw *J. S. W. van Rees, van Braam Morris.*

Magelang, 12 *April* 1857. (1109)

Voorspoedig bevallen van een ZOON *P. C. Loman* geliefde echtgenoot van

(1125) F. J. KNOOPS.

Karang Samboeng
Cheribon, 21 *April* 1857.

Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden mijne veel geliefde echtgenoot *Cornelia van Es*, in den ouderdom van 28 jaren, diep betreurd door mij, mijn vijfjarig dochtertje en betrekkingen.

(1118) H. VEUGER KUIPER.

Makasser, 28 *Maart* 1857.

Op den 8den April is alhier overleden Mevrouw *Cecelia van Rijck* weduwe van den heer *Johann Bernard Decker*, in den ouderdom van ruim een en tachtig jaren.

De Testementair Executeur,

(1128) J. BROWN.

Heden overleed ons jongste kind, *Hendrica Jacoba.*

(1077) J. H. MOORREES.
S. M. MOORREES,
geb. *Hagenstein.*

Gombong,
9 *April* 1857.

Heden overleed onze jongste lieveling, *Willem Marinus*, in den jeugdigen leeftijd van slechts acht maanden.

(1113) M. J. POOL,
J. POOL,
geb. *Nutting.*

Rangkasbetoeng (Lebak),
10 *April* 1857.

Eenige kennisgeving.

Op heden werd ons door den dood ontrukt ons eenig en geliefd Zoontje *Carolus Johannis.*

F. R. C. SCHLUTER.
(1121) F. J. SCHLUTER,

Indramayo *den* 17 *April* 1857.

Hout-Vendutie

Op Donderdag den 23 April 1857,

door *John Pryce & Co.*,
à 2% Vendu salaris,
op het **Heemraden Plein**,
van een groote partij **JATTIEHOUTEN BALKEN.**

(1076)

Vendutie

op Vrijdag den 24 April 1857,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van eene partij Lijnwaden, negen balen rood Adrianopel Garen, Hangstolpen, 45 kisten Brusselsch Bier (Lambiek), Goeniesakken, Behangselpapier; tot sluiting eener factuur: 9 kisten Champagne Wijn, merk Crême de Bouzy, pas aangebragte Kanarievogels, Marbohouten Balken, nieuwe Jattiehouten Vensters, Deuren en Balken, afgewerkt voor een opstal; en tegen

1 pCt. Vendu Salaris:

1000 DUCATEN.

(1122)

EENE DUITSCHE AMAZONE. (*vervolg en slot.*)

[illegible] gesprokene, de geneesheer van den generalen [illegible] raad Dr. Kohlrauch[1]), had naauwelijks ver[illegible] zich hier een zwaar gewonde bevond, in welken [illegible] daarbij eene vrouw ontdekt had, of hij spro[illegible] reeds van het paard, om den wensch van Proha[illegible] vervullen. Terwijl hij de wonde zorgvuldig onder[illegible] zeide zij met zwakke stem: »Niet waar, dat [illegible] niet gedacht, toen gij mij als kenkenmeid in [illegible] van mevrouw von A... gezien hebt, in hetwelk [illegible] huisarts waart, dat gij mij zoo zondt wedervinden[illegible]

Verwonderd zag [illegible] geneesheer haar aan en zeide toen, haar herkennen[illegible]oe, Lore, zijt gij het?"

»Jawel, maar zeg [illegible], — moet ik sterven?"

»Als gij nog wat te [illegible] of te regelen hebt, doe dat spoedig," zeide hij, [illegible] schudde haar geroerd de hand. »Redding is [illegible] meer mogelijk, en uw dood nabij."

»Ik dank u voor uwe opre[illegible] zeide zij met een treurigen glimlach. »Mijne [illegible] geregeld, want ik bezit niets en heb niemand [illegible] wereld, die een traan om mij zal storten."

Zij vergistte zich, want de oogen van velen der om haar heen staande kameraden werden vochtig, toen zij nu biddend de handen vouwde en, onder het gebed, zonder smart voor de eenwigheid insluimerde.

Redactie.

[1]) Hij stierf als zeer geacht geneesheer, [illegible] wij ons niet, als directeur van het gesticht van liefd[illegible] Berlijn.

Zwart-Jan en zijn Meester.

1.

Eene ongewone drokte heerschte op eenen zaturdagavond in de achterbuurt van het Duitsche stadje E. Ongeacht den plassenden regen, den huilenden herfstwind, en de zwarte wolken, die, als voortgezweept, de maan naauw zigtbaar lieten; ongeacht dien strijd in de Natuur, die voor ieder het »te huis" zoo veel aanlokkelijker moest maken, bewoog zich eene woelende menigte in de anders zoo stille straten. Toch bleek bij dit alles, dat de beweging niet veroorzaakt werd door eenige goede tijding, of haren oorsprong had in opgeruimdheid des harten; veeleer was op ieders gelaat mismoedigheid of misnoegdheid te lezen, en een hier en daar ontvallen woord bewees, dat eene algemeene ramp bij allen de behoefte had opgewekt, om eens te spreken over 't geen hun te doen stond, om eene dreigende toekomst te ontgaan. De mannen verdrongen elkander in de kleine tapperijen en in den schoorwinkel, de gewone plaats der zamenkomst op elken zaturdag-avond; de vrouwen schoolden rondom de toonbanken der kleinwinkeliers bijeen, en verpraatten haren tijd, terwijl hare kleinen te huis de moederzorg ontbeerden. En waarlijk, het was die moeders niet kwalijk te nemen, dat zij eene wijle de behoeften harer kleinen vergaten, vervuld als hare zielen waren met de toekomst, waarvan deze dag de eerste was, en die God alleen wist hoe lang zij duren zou, en die noodwendig armoede in haar gevolg zou hebben.

Ik zou een ondankbaar werk doen, waarde lezers! wanneer ik u de gesprekken, die hier en daar gevoerd werden, wilde mededeelen. De volkstoon, waarop zij geuit werden, heeft weinig aanlokkelijks, en is somwijlen kwetsend voor 't gehoor, en als wij ze mededeelden op onze wijze, zouden ze veel, zoo niet alles van hunne eigendommelijkheid verliezen. Een enkel woord zal voldoende zijn, om u mede te deelen wat de oorzaak was, dat men elkander opzocht. Zij wisten het allen, dat bij den makker in het ongeluk noch hulp, noch troost was te vinden.

De achterbuurt van het stadje werd door de meer

Vendutie

op Vrijdag 24 April 1857,

voor het Woonhuis van CAFÉ LAMBERT, op Noordwijk. (1093)

Op de vendutie van *Abeelen, Dennison & Co.*, zal mede verkocht worden:

eene Factuur Alkativen & Vloerkleeden. Voeten Bankjes.

(1334)

Vendutie

op Maandag den 27 April 1857,

in de pakhuizen van *John Pryse & Co.*,

zonder reserve,

van eene groote verzameling bijzonder fraaije **MARMEREN EN ALBASTEN VAZEN EN ÉTAGÈRE VOORWERPEN,** vroeger geannonceerd door den heer *A. Parlanti.*

Van af Donderdag aanstaande te bezigtigen.

(1124)

Verkoop van het Restant factuur Japansche goederen 1856.

Op Dingsdag den 28sten en Woensdag den 29sten April aanstaande

zal voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.* worden gecontinueerd met den uitverkoop der restanten van gemelde factuur bestaande hoofdzakelijk uit 400 ps. diverse **Zijden Stoffen Lakwerken Bronzen, 100 dozijnen fijne porceleinen Koppen en Schotels, Vazen, Schutzels, etc. etc.**

Van af heden te bezigtigen.

(1103)

Gebr. Roselje & Co.

zullen op hunne Vendutie van Woensdag 29 April aanstaande, voor rekening van belanghebbenden, zonder reserve verkoopen:

1°. **4 BEELDEN** van **Marmer en Gips** } in Italie vervaardigd.
2 SPHINXEN, enz.
2°. Een factuurtje **SPIEGELS** van verschillende di mensiën.
3°. **27 MUURLAMPEN.** (1078)

Vendutie

op Vrijdag den 1sten Mei 1857,

voor de pakhuizen van **Adam & Co.**

tegen 4 pCt. Vendu salaris, zonder reserve,

van eene belangrijke partij **Chitzen, Katoenen,** enz. enz. (1133)

Vendutie

uit hoofde van vertrek op Maandag den 4den Mei 1857, ten huize van den kolonel van den generalen staf **E. Steinmetz** te Weltevreden, door *Gebr. Roselje & Co.*

van eenen netten inboedel, bestaande uit zeer élégant massief mahonijhout meubilair, waaronder: ameublementen voor salon, boudoir en kamer, voorts: diverse kasten, tafels en consoles met marmerenbladen, etagères, eene eettafel voor 24 personen, met wit marmerenbladen, pendules, vazen, eene collectie statuetten, zijnde copijen van *Thorwaldsen's* Meesterstukken, en waaronder vooral uitmunt: eene groep, voorstellende: den apostel *Johannes* predikende in de Woestijn. Wijders fraaije kroonen, hanglampen 1 L., tafellampen met 2 en 3 L., buffetten, zilver- pleet- porcelein- kristal- en glaswerk, goedloopende wagenpaarden metende 4 voet 7 dm., eene coupé, Engelsche tuigen met pleet gemonteerd, enz.

Wijders, groote martavanen, fraaije bloemen in potten, etc., etc.

Op Zondag 3 Mei voor ieder te bezigtigen. (1120)

Op Dingsdag den 5den Mei aanstaande zal op Vendutie bij de heeren *Van Slooten, Morgan & Co.* onder nadere goedkeuring van het Gouvernement worden verkocht:

de Suikerfabriek **Tjilangkap**, met het daarbij behoorende Gouvernements contract, gelegen in de afdeeling Krawang, zoomede de daarbij behoorende pakhuizen, arakstookerij, woonhuis en andere opstallen, en het te veld staande Suikerriet, zijnde ruim 300 bouws.

De inrigting der fabriek is dat de cijlinders door een waterrad worden gedreven en er met opene pannen wordt gekookt. Het transport geschiedt langs de Tjitarum naar Batavia.

Zijnde inmiddels uit de hand te koop.

Nadere informatiën bij de heeren *Dummler & Co.* te Batavia. (1132)

Verkrijgbaar:

VIER STRENGS RUSSISCH WANDTOUW

in alle dimensien, van 4 tot 8½ duim.

(1086) PLUMP & Co.

Bij den ondergeteekende verkrijgbaar:

Japansche Mizo, Connomen Paijongs, Bezems, Soija, Rozijnen van de Golf van Perzië, Dadels in kisten, Geele Oker, Kruit (een fijn soort van kalk), Terpentijn Olie in kisten of per flesch, Haarlemmer Olie, Chinesche Koffers, Bristol Zeep in kisten, enz.

(1114) J. BROWN.

Een élégant assortiment **Heeren- en Dames Karwatsen, Baleinen Bendi- en Wagenzweepen** en **Degen-** en andere **Wandelstokken**, is ontpakt bij

(1131) VAN RIET & TER GOUW.

VAN RIET & TER GOUW

ontvingen weder:

Portorico Tabak en Panatela Sigaren,

uit de Fabriek van **J. H. Draijer,** te Delft,

welke Tabak en Sigaren zijn van prima qualiteit en vooral de laatste, die algemeen bekend onder den naam van **Draijertjes,** door de kenners boven de Manilla Sigaren worden geprefereerd. (1130

Inscriptiën op Japansch

[illegible]

in **Gouden en Zilveren Letters,** onuitwischbaar.

Prijs per letter, à contant *f* 0,30 dt.

Bij

(1104) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Best Valkbier in kisten van 4 dozijn. Haring en Ansjovisch. Roode Vischjes. Versche Samarangsche Beschuit,

in ½ en ¼ trommels.

Bij

(1099) VAN GENT & Ce.

Verkrijgbaar:

GOUDEN, ZILVEREN en ROODE ZIJDEN SNOEREN, voor Fouragères, bij

(1112) L. KUIJK, Passementwerker, Bazaar Baroe, te Batavia.

Fraaije Engelsche Jagtgeweeren

van superieure kwaliteit, in kistjes, compleet,

benevens

BLANCO- en NOTITIE-BOEKJES

in verscheidene genres, bij

(1108) M. BLOK, te Cheribon.

Zoetemelksche en Komeine KAZEN,

in Blik.

(1137) M. BLOK.

CHERIBON, **22 April 1857.**

Toko en Meubelmagazijn

van *B. J. LEON*,

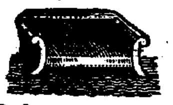

te **Weltevreden** bij Batavia.

is thans gelegenheid ter verkrijging van al het benoodigde tot het inrigten eener compleete huishouding, bestaande in alle soorten van Meubels, Glas, Porcelein en Aardewerk, Pleet en Tafelgereedschappen, enz. enz., dragende hij steeds als naar gewoonte de grootste zorg voor eene prompte bediening en verzending, zoo hier ter plaatse als voor de buitenbezittingen, terwijl hij de attentie vestigt, dat bij contante betaling een rabat van 10 pCt. wordt verleend. (1115)

Ontpakt in de Toko en Meubelmagazijn van *B. J. Leon* te Weltevreden:

een zeer fraai factuur **SPIEGELS** met **Supports,** van diverse dimensiën, als van 51 bij 29 tot 29 bij 17½ dm., allen tot de minst mogelijke prijzen. (1116)

Ontvangen en Ontpakt

Een Japansch Factuurtje, bij

(1107) M. BLOK, Cheribon.

Een Horizontale Suikermolen,

56 bij 26 inches.

CLARIFIERS, 30 bij 20 inches.

SUIKERPANNEN, in alle dimensiën, te koop bij

(1110) DUMMLER & Co.

Te Koop

Een **Seraphine** met 12 Registerknoppen, welluidend van toon en solied van bewerking. Te bevragen in het Java Hotel onder letter B of bij

(1126) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

TE KOOP Eene Piano (Staartstuk), zijnde nog in goeden staat, voor *f* 250.

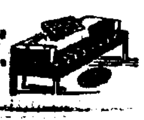

Te bevragen bij

(1087) H. M. VAN DORP.

TE KOOP op zeer voordeelige voorwaarden, het Huis op het Koningsplein, thans bewoond door Mevrouw *Butin Bik.* Te bevragen bij

(1066) Ths. BIK.

TE HUUR Een Huis in de Secretarielaan.

Adres

(1065) G. H. B. L. RUDOLPH.

TE HUUR Een Huis op Molenvliet, vroeger bewoond door den Heer van *Motman.* Te bevragen bij

(1090) B. VAN LEEUWEN & Co.

In leen te bekomen *f* 9000 of minder, op eerste verband.

Adres

(1074) H. M. VAN DORP of W. KUIJPERS.

---

gegoedde standen de »Kolonie" genoemd. Geen wonder, want zij was voor het grootste deel bevolkt door fabrijkwerkers, die herwaarts gekomen waren, tien jaren geleden, toen daar voor het eerst de rookwolken uit den schoorsteen eener reusachtige ijzergieterij den hemel verduisterden. De buurt lag juist in den weg naar die even buiten de stad gelegen gieterij, en door den tijd hadden de zeventig werklieden, meest allen hoofden van of broodwinners voor huisgezinnen, hier hunne tenten opgeslagen. Het waren vreemdelingen, daar een goed loon herwaarts gelokt, of ingezetenen, die hun ambacht hadden laten varen, om in de fabrijk te werken. De overige bewoners der buurt waren kleinwinkeliers, die uit een ander gedeelte van 't stadje hunne neringen derwaarts hadden overgebragt, om in de dagelijksche behoeften der arbeiders te voorzien. De naam van »Kolonie" werd dus niet ten onregte aan de buurt gegeven. Al wat de bewoners noodig hadden, konden zij hier bekomen: de verkoopers leverden op de week, rekenden des zaturdags avonds met de huismoeders af, en hadden, zoo doende, een monopolie gemaakt, dusdanig ingewikkeld en bestendigd, dat zij zeker waren van een vast debiet. Buiten de bewoners werd er zelden iemand in de buurt gezien, ten ware ziekte de komst van een geneesheer of geestelijke, de dood die van eenen lijkdienaar, of wangedrag die van eenen magistraatspersoon of politie-agent noodzakelijk maakte. Daar er niet altijd vrede onder de krachtvolle arbeiders was, had de laatste nog al eens noodig kunnen zijn geweest, ware het niet dat het huishoudelijk reglement, waaraan zij in de fabrijk onderworpen waren, door allen ook hier van waarde was verklaard, en zij meestal gewillig aan de hoofden gehoorzaamden, die door den fabrijkant uit hun midden gekozen waren, om de orde te handhaven. Onder die hoofden bekleedde JAN WOLTER — of liever ZWART-JAN, zoo als men hem om zijnen donkeren en wolligen kroeskop noemde — eene eerste plaats. Zijne forsche gestalte, zijn goedig en braaf karacter, zijn helder hoofd hadden hem die plaats verschaft, en hij mogt met regt den naam van »Koning van de buurt" dragen, al waren de kruidenier en de bakker vrij wat rijker dan de eenvoudige, met een zevental kinderen gezegende, werkman. Hij adviseerde, trots den besten advocaat, verdedigde de waarde van het »Hooglied", zoo goed als de meest orthodoxe leeraar, en hield dikwerf door zijn huismiddeltjes den doctor of den tandmeester uit de buurt; was een schrik voor den kleinen deurwaarder der belastingen, wanneer die *nolens volens* de »Kolonie" moest binnentreden, en menige candidaat voor het lidmaatschap van 't een of ander collegie was zeer vriendelijk tegen hem.

Maar wij gaan te ver, wij beschrijven u onzen held reeds, en hadden beloofd u de aanleiding te schetsen, die hem later gelegenheid tot handelen geven zoude.

't Valt ligt te begrijpen, dat de bewoners van deze buurt een nog veel grooter belang bij de fabrijk hadden, dan de rijke ingezetenen van het stadje, die aandeelen in de vennootschap hadden, waaruit zij ontstaan was: het eenige kapitaal der arme fabrijkwerkers stak in de waarde van hunnen arbeid, en van dien alleen hing het lot van hunne vrouwen en kinderen af. De ijzergieterij was hun alles; zonder deze waren zij niets. De minste stoornis in den loop harer zaken deed zich in de Kolonie gevoelen, en geene kooplieden konden met meer angst een berigt van bankroet te gemoet zien dan de kolonisten de bevestiging van 't minste gerucht, omtrent een minder gunstigen toestand der onderneming.

In den laatsten tijd hadden zich die ongunstige berigten dikwerf vernieuwd, en 't had in de herberg en in den scheerwinkel en aan de toonbank aanleiding tot menig praatje gegeven, vooral toen binnen korte dagen twee vergaderingen in het gebouw hadden plaats gevonden, »en vele vreemde tronieën", zoo als de werklieden zich uitdrukten, »den boel waren komen opnemen." ZWART JAN en zijne makkers hadden het op die zwart gerokte, wit gedaste heeren niet erg begrepen. 't Is echter geen wonder, dat de vennooten gaarne eens zien waar hun kapitaal blijft, al kunnen zij geen uitweg vinden in den doolhof der immer vlijtige machi-

Met toestemming van den Heer Resident van Batavia.

De heeren Acteurs der vroegere kompagnie walbusschieters hebben de eer bekend te maken dat, op Maandag den 27sten April, door hen eene Tooneelvoorstelling zal gegeven worden, waarvan de opbrengst geheel zal strekken ter ondersteuning van hunne verminkte kameraden en de nagelatene behoeftige betrekkingen van hunne gesneuvelde wapenbroeders in de jongste Lampongsche expeditie.

Zij zullen de eer hebben in het gewoon Locaal van den Schouwburg ten tooneele te voeren:

HET KASTEEL VAN TOURVILLE

of

DE HOLLANDSCHE ZEELIEDEN IN FRANKRIJK,

Tooneelspel in 3 bedrijven, door *A. Ruisch.*

Gevolg door

De Loteling,

Blijspel met zang in 1 bedrijf, naar het Fransch (*Le Conscrit*), door *W. Greven.*

Prijzen der plaatsen:

Voor een Heer of Dame *f* 3. Voor Kinderen *f* 2.

Diegenen welke plaatsen vooruit wenschen te bespreken, worden verzocht zich te adresseren aan den heer *van Kingsbergen*, op Bazaar Baroe, of op het plaatselijk bureau, aanstanden Zaturdag morgen van af 9 tot 12 ure, alsmede op den dag der voorstelling.

Aanvang ten 7 ure precies.

(1117)

---

f 20,000 tot *f* 25,000

wordt als **BODEMARIJ** gevraagd, op het casco voor het Engelsch schip **LOCH LOMOND**, groot 571 tonnen en gevoerd door Kapt. **Wm. Rowley.**

Informatien te bekomen bij de ondergeteekenden agenten van genoemd schip en bij den Notaris *J. J. Mijnssen*, bij welke laatste inschrijvingsbilletten kunnen worden ingediend tot des namiddags één uur van Donderdag den 30sten dezer.

(1098) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 21 *April* 1857.

GELD-LOTERIJ

TEN BEHOEVE VAN DEN

BATAVIASCHEN SCHOUWBURG.

De directie van het Bataviasche Tooneel brengt ter kennis van het publiek dat de sluiting der geldloterij alsnu definitief bepaald is op Donderdag den 30sten April 1857. De dag der trekking zal nader worden bekend gemaakt.

Inmiddels zijn nog eenige loten verkrijgbaar bij de heeren *J. J. Mijnssen*, *J. R. Kleijn*, *G. Melbourn* en *F. G. van Bloemen Waanders.*

De Direktie van het Bataviasche Tooneel.

(1092) JUNIUS VAN HEMERT, *Vice-Pres.*
WAANDERS, *Sekretaris.*

BATAVIA, 12 *April* 1857.

ROYAL INSURANCE COMPANY.

van Liverpool.

Kapitaal *f* 24,000,000 guldens.

De Ondergeteekenden continueren Polissen af te geven op de voordeeligste voorwaarden op Pakhuizen in de Stad, Schepen op de reede en Woonhuizen in de nabijheid van Batavia, als ook op Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen in de binnenlanden.

(1136) PITCAIRN, SYME & CO.,
Agenten voor Nederl. Indië.

Depot van Machineriën.

De Ondergeteekenden hebben voorhanden:

WATERKRACHT-SUIKERMOLENS van de beste vervaardiging en meest verbeterde constructie, welke verkocht kunnen worden tot zeer billijke prijzen, als ook verschillende waarlooze stukken, geschikt voor in werking zijnde molens.

SUIKERPANNEN van verschillende dimensien, als ook in stellen.

Een complete **STOOM-SUIKERMOLEN** van 8 paardenkracht en van het laatste en best gekeurde model.

Orders voor verschillende soorten van Machineriën worden met de grootste zorg door goed bekende Ingenieurs in Engeland ten uitvoer gebragt.

(1135) PITCAIRN, SYME & CO.

BATAVIA, 22 April 1857.

Bij acte, op den 28sten Maart 1857, onder no. 86 verleden, ten overstaan van den notaris *Z. A. Eekhout* te Soerabaija, is tusschen de heeren *William Major*, koopman, wonende te Passoeroean, en *Otto Carel Matzen*, koopman, en *Robert William Thomson*, werktuigkundige, beide wonende te Soerabaija, aangegaan een vennootschap omtrent de voortzetting der te Pasoeroean en Soerabaija canterende handelsfirma's *W. Major & Co.* en *Major, Matzen & Co.*, waarbij is bepaald geworden, dat dit vennootschap wordt geacht ingegaan te zijn den 1sten Januarij 1857, zal eindigen den 31sten December 1859, ten doel heeft het drijven van handel in het algemeen, en al de vennooten de teekening der beide firma's zullen hebben.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan art. 28 van het wetboek van koophandel. (1127)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen mevrouw *Cecilia Decker* worden verzocht binnen zes weken, te rekenen van den 3den April, betalingen of aangiften te doen aan den

Testementair Executeur,

(1129) J. BROWN.

De Heer *W. Hulshoff* heeft de generale procuratie van

(1101) KRUER VON OVEN & Co.

SOERABAIJA, 9 *April* 1857.

De ondergeteekende Java voor eenigen tijd verlatende, heeft, als mede deelgenoot en likwidateur der gewezen firma *van den Broek & Co.*, speciaal benoemd, ter incassering der uitstaande zaken, den heer *C. F. A. Persille*, bij verhindering van den heer *F. J. Breijmann.*

(1095) J. C. VAN DER MEULEN.

BATAVIA, 18 *April* 1857.

Er wordt gevraagd een Europeaan, in staat het opzigt, over een Hotel te kunnen houden. Adres lett. H. bij den boekhandelaar

(1119) H. M. VAN DORP.

Bij eene landelijke onderneming in de binnenlanden van Java is gelegenheid tot plaatsing als Opziener over pakhuizen voor een vijftal personen. Hun inkomen bestaat uit vrije woning en *f* 30 koper 's maands.

Het meest komen daarvoor in aanmerking, bejaarde personen, liefst gewezen militairen, die geen genever gebruiken en in staat zijn Hollandsch te lezen, te schrijven, op te tellen en te vermenigvuldigen en het Maleisch verstaan. Ook kunnen daarvoor in aanmerking komen, personen in Indië geboren, vermits alle hiervoren vermelde eigenschappen bezittende.

Bewijzen van een goed zedelijk gedrag en de kwaliteit van Nederlander zijn hoofdvereischten.

Degenen die een dezer betrekkingen mogten wenschen, gelieven zich met eigenhandig geschreven brieven te adresseren aan het Postkantoor te Indramaijo, onder lett. H. (1096)

Er wordt gevraagd op billijke voorwaarden voor het *Gezondheids-Etablissement te Gadok*, eene **Weduwe of Ongehuwde Hollandsche Vrouw** van middelbare jaren, geschikt voor het waarnemen der huishouding.

Nadere informatiën zijn te bekomen met franco brieven, bij *H. M. van Dorp*, te Batavia. (1067)

De Firma *A. Bouman & Co.* te Soerabaija likwideert. (1102)

Bij LANGE & Co. kwam van de Pers:

Verzameling van Wetten en Besluiten,

Bepalingen, Kennisgaven, enz., welke niet in het Staatsblad van Ned. Indië zijn opgenomen, over de jaren 1808—1856, door

Mr. L. J. A. TOLLENS,

Adv.-Advocaat en Candidaat-Notaris te Batavia.

2 deelen compleet, net gecartonneerd.

Prijs voor Batavia *f* 25,—. Java en Buitenbezittingen *f* 30,— franco.

Ook debiteren zij nog steeds met het meeste succes:

Mr. L. J. A. TOLLENS,

DE INDISCHE SECRETARIS,

waarvan nog slechts enkele exemplaren voorhanden zijn.

Prijs Batavia *f* 20,—.
Java en Buitenbezittingen *f* 25,— franco.
net gecartonneerd.

Ter Perse om in de maand Julij aanstaande te verschijnen:

Repertorium
op de Staatsbladen van Ned. Indië,

van 1816—1856,

of

het Staatsblad van Ned. Indië, in systematische orde, onder hoofden gebragt, en verrijkt met een uitvoerige en gemakkelijke lijst der vervallen en gewijzigde Staatsbladen,

door

Mr. L. J. A. TOLLENS.

Prijs bij inteekening voor Batavia *f* 15,
Idem, voor Java en de Buitenbezittingen franco *f* 18.

Nog debiteren zij:

Verzameling van Tarieven

en Bepalingen op het beheer der inkomende en uitgaande regten, benevens de voornaamste wetten, besluiten en bepalingen op den handel, de scheepvaart en de nijverheid in Ned. Indië, enz.

Prijs Batavia *f* 5. Java en Buitenbez. franco *f* 6.

(1010)

Boek- en Kantoor-Drukkerij van H. M. Van Dorp te Batavia.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde begunstigers, dat bij zijne **Boek- en Papierhandel** thans ook eene **Drukkerij** heeft gevoegd, waarvoor hij zich door deze aanbeveelt.

(1105) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, April 1857.

Gelithographiëerde Wissels en ander Handelspapier,

naar opgegeven Model, worden vervaardigd bij

(1106) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Vergulde en Palissanderhouten Schilderij Lijsten

worden op verlangde afmetingen vervaardigd en van glas en toebehooren voorzien.

Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij

(1057) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

DE INDISCHE STAATSBLADEN

(Noman-Editie)

van 1816 t/m. 1855 gebonden in twee heel lederen banden *f* 60.—.

De koopers ontvangen gratis. *Een Alphabetisch Register over de laatste tien jaren* behoorende tot den tweeden band.

De Indische Wetboeken, 2 dln. in zakformaat.

Hoofd-Depôt te Batavia en Samarang bij

(1056) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

---

nes, die zoo veel inslokken, dat het is als joegen zij het geld den schoorsteen in, om 't als rook aan de Natuur terug te geven. Wanneer zulk eene vergadering had plaats gehad, ging de kruidenier of eenig ander notabele der Kolonie de stad eens door, om te hooren wat er zoo al gezegd werd, weer te zijn voorgevallen, en meestal kwam hij dan ook met een legio gezegden terug, die gewoonlijk waarheid behelsden; ten sprekenden bewijze hoe gesloten de menschen zijn, die besloten vergaderingen bijwonen. Omtrent de laatst gehouden vergadering had de kruidenier vernomen, dat de fabrijk spoedig »aan de kamer" kon wezen, en de werklieden heel gauw »gedaan" konden krijgen, en dien ten gevolge had hij zijne vrouw ook op het gemoed gedrukt, om bij het borgen goed op te passen, dat de eene week niet in de andere liep.

Door dat gerucht alreeds had neerslagtigheid de gemoederen in de Kolonie ingenomen. — De vrouwen zagen op tegen den winter; altijd met vreeze te gemoet gezien, maar nu vooral daar het weekloon gevaar liep. De mannen, al zwegen zij er van, om den kwaden dag niet vooruit te loopen, waren nog ongeruster, wijl zij meer zagen en hoorden dan hun lief was. De bakker, slager en kruidenier deden hun uiterste best, om de openstaande postjes binnen te krijgen, en de tapper was niet half zoo vriendelijk meer; als of hij begreep dat de klanten, als hunne verdiensten ophielden, onwelkome gasten zouden worden, en hij hun 't verblijf te zijnent daarom wat minder aangenaam en wat meer ontbeerlijk moest maken.

De slag bleef nog wel eenige weken uit; maar deze Zaturdag had het lot der fabrijkwerkers beslist: met een hangend hoofd en bezwaard gemoed waren zij des namiddags in hunne woningen teruggekomen, met de boodschap, dat zij »gedaan" hadden gekregen en de fabrijk gedurende de wintermaanden zou stilstaan.

Al was de slag niet onverwacht, hij was daarom niet te minder hevig. 't Was of de Natuur-zelve het hun verkondigen wilde, dat weldra alle bronnen van bestaan, hoe gering dan ook, verstopt zouden wezen: die huilende wind, die plassende regen, die invallende duisternis, alles scheen hun te prediken, dat weldra de arbeid en het brood hun zouden ontbreken. Het armoedig voorkomen der dorrende aarde wees hen zoo nadrukkelijk op de armoede, die hun voor de deur stond, dat zelfs de ligtzinnigste met een angstig gevoel den dorpel zijner woning overschreed; wetende dat het lang zou duren eer hij, gelijk nu en vroeger, des zaturdags weer zou binnentreden met het verdiende loon.

Een besluit om de fabrijk te doen stilstaan, zoo als hier genomen werd, is pijnlijk voor den fabrijkant, wanneer 't geboden wordt door den druk der tijden, door geledene verliezen, of door andere noodlottige omstandigheden; maar veel harder nog is 't voor zijn werkvolk. Hoe ligt wordt de geheele toekomst van velen hunner vernietigd, als de gelegenheid om te arbeiden hen ontvalt. Dat brengt hij den werkman des eeten in huis; 't geeft hem en de zijnen prijs aan gebrek en aan honger, die gestild moet worden door bedeelingen der liefdadigheid; zij gevoel van eer en schaamte gaan daarbij verloren; en van deze ontbloot wordt hij zoo ligt eene prooi der zonde, die de gelegenheid bespiedt, om de menschen in haar net te verstrikken. Drie maanden stilstand is voor den meester slechts een tijdelijk verlies; maar de werkman kan geen dag zijner verdienste missen: het weekloon wordt met de week verteerd, en eene week van ledigang kan in den regel door geen half jaar arbeidens worden vergoed.

(*Wordt vervolgd.*)

VERTREKKENDE PERSONEN.

H. J. van Hoorn, voor korten tijd. (1039)

De ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat met 1e. Julij aanstaande, de Tambangan zal worden verhuurd, als:

TRAJECTEN.	TIJDVAK.	Tambangan voor een of twee passagiers met hunne bagage, bemand met 4 roeijers.	Tambangan voor een of twee passagiers met hunne bagage, bemand met 5 roeijers.	Voor elken Passagier meer dan twee.
Ten dienste van Gezaghebbers van Schepen...	per dag.	*f* 4.—	*f* 5.—	*f* 1.—
Naar of van de Reede........	» reis.	» 3.—	» 4.—	» 1.—
Idem en terug........	Idem.	» 4.—	» 5.—	» 1.—
Naar of van de Buiten Reede........	Idem.	» 3.60	» 4.60	» 1.—
Idem en terug........	Idem.	» 4.60	» 5.60	
Naar Onrust of omliggende eilanden........	per reis of per dag 12 uren.	» 6.—	» 7.—	

Na zeven ure des avonds en voor vijf ure des morgens, worden de Vrachtloonen met de helft verhoogd.

Voor het invallen der Westmoesson, zal bij deze onderneming aanwezig zijn eene boot met luchtdigte kisten (life boat), bemand met twintig roeijers.

GIJSBERS, qq.

(1068)

Bij tijdige aankomst der Mail zal de **Koningin der Nederlanden** op den 26 dezer vertrekken naar **SAMARANG** en **SOERABAYA**. Adres

(1100) MACLAINE, WATSON & Co.

Directeuren der N. I. Stoomb. Maatschappij.

21 *April* 1857.

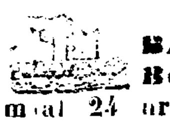

Het vertrek van het stoomschip **PALEMBANG**, kapt. **H. J. Roseboom**, naar **Bencoelen** en **Padang** is bepaald op tweemaal 24 uren, na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Voor Passage adresseere men zich bij

(1094) W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 22 *April* 1857.

Passage naar Samarang

met het Nederl. barkschip **DERKINA TITIA**, kapt. **P. Esink**, om binnen eenige dagen te vertrekken. Informatiën bij den gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden en bij de Agenten

(1123) E. MOORMANN & Co.

BATAVIA.

In den vroegen morgen van den 20sten dezer, is Z. E. de Gouverneur Generaal met gevolg van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— In den vooravond van den 18den dezer, ongeveer ten 7 ure, kwam de Chinees Tjiang Soe Liem, wonende digt bij de Sluisburg (Kampong Noordwijk), na bij een zijner buren te feest te zijn geweest, te huis. Zijne huisvrouw Lim Koenio scheen op dat oogenblik niet zeer goed gemutst en ontving hem met eenige harde woorden, waarop hij haar met eenig geweld van zich afstootte. Daarop volgde eene worsteling tusschen beiden, ten gevolge waarvan de vrouw, woedend wordende, haren man met een mes twee ligte wonden in de borst en een in den linkerarm toebragt. Of de huiselijke vrede sedert weder hersteld is, weten wij niet, maar wel dat zij door de politie tot eenige maanden dwang arbeid is veroordeeld.

— Op den 19den dezer is, in den namiddag, ter reede alhier uit Nederland aangekomen het koopvaardij schip *Amboina*, gezagvoerder J. G. Tromp, aan boord hebbende een detachement suppletietroepen, sterk 149 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den, met verlof van Nederland terugkeerenden, kapitein der infanterie J. J. Sterke, medegeleiders de 2de luitenant van dat wapen G. L. N. Britt, de 2de luitenant der artillerie J. P. C. Rutten en de officier van gezondheid der 3de klasse J. J. Granpré Molière.

Ook van het gedrag van dit detachement, bestaande grootendeels uit manschappen van het opgeloste Engelsche vreemden legioen, gedurende de reis, wordt met lof melding gemaakt, terwijl de behandeling aan boord alle redenen van tevredenheid heeft gegeven.

In de beste orde zijn die troepen op den 20sten ontscheept en naar Weltevreden gemarscheerd.

Dit detachement was echter uit Nederland vertrokken, sterk 150 manschappen, doch een derzelven, Berg-Smith genaamd, is, in den avond van den 14den dezer, op het oogenblik, dat aan boord taptoe geblazen werd, om tot dusverre onbekende redenen, op de hoogte van het Prinseneiland in zee gesprongen. Dadelijk werden sloepen uitgezet en alles in het werk gesteld, om hem te redden, doch vruchteloos. Men achtte hem verloren en eene prooi der golven geworden. Men stelde zich daarom de verbazing voor zijner reisgenooten, toen zij, na den afloop der gewone inspectie, na aankomst te Weltevreden, op den 21sten dezer in den morgen, ook Berg-Smith, onder geleide van Bantamsche Dajangs Secars, aldaar zagen aankomen. Hij schijnt ruim 24 uren in zee te hebben doorgebragt en was op het eilandje Temporo, nabij de kampong Sekong (district Tjiligin), in den nacht van den 15den April, aangeland en door den mandoor Midin dier kampong naar Serang, en van daar, door het gewestelijk bestuur, naar Weltevreden opgezonden, zoodat hij de plaats zijner bestemming slechts een etmaal later dan zijne kameraden bereikt heeft.

— In den morgen van den 19 dezer, heeft de Inlandsche vrouw *Bongso*, wonende in den Gang Patjenongan, van middelbaren ouderdom en sedert lang aan eene ongeneeselijke, veronderde kwaal lijdende, terwijl haar man afwezig was, zich met een mes in den bovenbuik uit wanhoop eene wond toegebragt, die echter niet gevaarlijk is, bevindende zij zich thans reeds aan de betere hand.

— Wij vestigen de aandacht onzer Bataviasche lezers, op de, in dit blad onder No. 1117 voorkomende, advertentie, waarin de heeren acteurs der vroegere compagnie Walbusschieters (10de Batt. Infanterie, in garnizoen te Weltevreden, vroeger te Buitenzorg) bekend maken, dat door hen, op Maandag den 27sten April, eene Tooneelvoorstelling zal worden gegeven, waarvan de opbrengst geheel zal strekken, tot ondersteuning hunner verminkte kameraden en der nagelaten behoeftige betrekkingen van hen, die in de jongste Lampongsche expeditie gesneuveld zijn.

Iedere poging tot bevordering der schoone kunsten is prijzenswaardig, doch zij is zulks te meer, wanneer zij met zulk een edel doel gepaard gaat, als hier het geval is. Het Bataviasche publiek heeft steeds getoond diergelijke edele en nuttige pogingen krachtdadig te ondersteunen en wij twijfelen er dan ook niet aan, of de militaire kameraadschap, die zoo geheel in die poging doorstraalt, zal zich insgelijks in eene talrijke opkomst van het publiek mogen verheugen en daarin eene belooning vinden, voor de moeite en inspanning, die zij tot bereiking van dit loffelijk doel ten koste moet leggen.

— Van Tangerang ontvingen wij de volgende berigten. Bij den dam, in de kampong Mauk, op het land Ketappang, werd, eenigen tijd geleden, het lijk van den chinees *Jap Tjowa* opgevischt. Bij de lijkbeschouwing geene uiterlijke teekenen van gepleegd geweld gevonden zijnde, zoo veronderstelt men, dat hij in de waterleiding, waarin de dam ligt, heeft willen baden en daarin verdronken is, en zulks te meer, vermits zijne kleedingstukken aan den oever zijn gevonden.

— Een zoontje van de Inlandsche vrouw *Samal*, wonende in de kampong Tjipondo op het land Pories, viel, terwijl de moeder bezig was rijst te kooken, in een put en verdronk.

— Voorts is er, in het huis van den inlander *Djassit* in de kampong Batoe Tjepper, op het land van dien naam, en in de droogloods van de suikerfabriek op het land Selapadjang Oost, als ook in het onbewoonde kongsische huis op het land Gandoe en in de woning van de inlandvrouw *Oepiet* in de kampong Djiltrang, op het land Serpong, brand ontstaan, die allen aan onvoorzigtigheid worden toegeschreven, doch niet belangrijk geweest en door spoedig toegesnelde hulp gebluscht zijn. Alleen is de bedoelde droogloods met de daarin geborgen brandstoffen geheel afgebrand en aan het gezegde kongsihuis eene schade van *f* 200,— te weeg gebragt. De schade der beide andere woningen was niet noemenswaardig.

— Men berigt van Buitenzorg het volgende:

Zaturdag avond den 18 dezer, werd, bij den militairen Commandant alhier, een brutale diefstal gepleegd. Den dieven was het gelukt, om een jalousie-raam open te breken, vervolgens eene glasruit in te drukken, de grendels van binnen op te schuiven en alzoo in de slaapkamer te dringen, trots de waakzaamheid van eene heen en weêr wandelende schildwacht. Met een, van het venster kozijn afgedraaiden, windhaak, beproefden zij eene geldkist te openen, welke pogingen mislukten. Met eenige kleinigheden en twee Spaansche matten hebben zij zich toen te vreden gesteld en is het tot nu toe niet mogen gelukken, de dieven op het spoor te komen.

— Vrijdag den 17 dezer, werd zeker inlander, met name Endek, die met eenig werk bezig was in den tuin van den chinees Thung Sian Thiouw in het Chinesche kamp alhier, eensklaps door een tijger in den rug aangevallen. Endek verweerde zich dapper met een golokh, zoo dat de tijger weldra van hem afliet, na hem eenige diepe, doch niet gevaarlijke wonden te hebben toegebragt.

De mare, dat er zich, zóó in de onmiddelijke nabijheid van de hoofdplaats Buitenzorg, een tijger bevond, verspreidde zich natuurlijk spoedig. Eenigen der ingezetenen verzamelden zich in het Societeits-gebouw en trokken, ten één ure na den middag, goed gewapend, naar het Chinesche kamp. De Chinesche en Inlandsche hoofden hadden reeds verscheidene personen, met lansen gewapend, bij een gebragt. Gezamelijk toog men toen uit, terwijl de gewonde Endek den weg wees.

Naauwelijks was men in den bewusten tuin gekomen, of de tijger sprong uit een boschje, maar verdween dadelijk weder in het daar overvloedige struikgewas.

Op last van den kapitein von Proeck, militairen commandant ter dezer plaatse, werd de brand in dat struikgewas gestoken en posteerden zich de jagers.

Daar treedt de tijger (een zoogenaamde tigre roijal van $7^{3}/_{4}$ voeten lengte) te voorschijn en komt regelregt af op de heeren von Proeck en D. Kolff van Batavia. Toen hij tot op tien schreden genaderd was, loste de heer Kolff zijn geweer, hetwelk echter zijn doel miste. Het ondier maakte halt, zoodat de heer von Proeck gelegenheid had, hem een kogel in de linker borst te jagen. Dit deed hem de vlugt nemen, over de omheining van den tuin, vervolgens over de Chinesche graven, die achter het Chinesche kamp zijn, tot aan den oever der rivier Pakantjilan, waar hij over sprong, op welken oogenblik het den heer Crone gelukte, hem een schot toe te brengen, dat hem in den rivier zou hebben doen storten, had hij zich niet met zijne klaauwen aan den oever weten vast te klemmen.

Hij had geene genoegzame kracht meer, om op de oever te komen, liet zich afzakken en volgde de rivier tot aan den duiker van een watermolen. Er was juist ruimte genoeg voor hem, om in dien duiker te kruipen. Dit deed hij en begon vreeselijk te brullen, hetgeen zóó onderaardsch klonk, dat eenige helden van de achterhoede een goed heenkomen zochten. De heer von Proeck deed toen de sluizen openen, zoodat de duiker vol water liep en de tijger, wilde hij niet verdrinken, genoodzaakt was, achterwaarts naar buiten te kruipen; want omkeeren kon hij niet. Daar werd hij met eenige kogels begroet, die hem zijne laatste krachten ontroofden. In het water terug gevallen, verdronk hij weldra.

Toen hij dood was, haalde men hem naar boven en hadden eenigen de gelegenheid, hun bloed te koelen aan het magtelooze offer, waardoor de huid jammerlijk beschadigd is.

Vervolgens maakte men aanstalte, om dezen buit in zegepraal naar Buitenzorg te brengen. Tot dat einde moest men weder over een bamboezen brug over de Pakantjilan. Ieder wilde de eerste zijn, zoo dat de brug (in navolging van hare zuster over de Beresina, toen Napoleon's leger, ik meen in 1812, haar overtrok), met luid gekraak instortte, zoodat de juichende menigte, met den tijger, in de 15 voeten diepe, steenachtige rivier teregt kwam. Met eenige kneuzingen liep dit echter af. Jammer evenwel dat geen der vallenden om den tijger dacht, zoodat deze door de snelvlietende rivier medegevoerd werd en niet dan met moeite weer terug gekregen werd.

Ook was het aardig te aanschouwen, hoe een opgejaagd varken, dat door het hooge gras niet duidelijk te herkennen was, voor den tijger werd aangezien en eene menigte het hazenpad deed kiezen, en hoe heeren, die, volgens hunne eigene verklaring, nooit »*boomen klimmen*" hebben kunnen leeren, op het moment, dat de tijger te voorschijn kwam, in een ommezien, den top van den hoogsten klapperboom bereikt hadden.

Nog werd bij die gelegenheid een inlander door een lanssteek gewond en heeft een chinees een schampschot aan het hoofd bekomen.

De tijger was van het mannelijk geslacht en men veronderstelt, dat het wijfje hem spoedig volgen zal. Eenigen willen het zelfs reeds gezien hebben op Sissipan, kampong Baroe en Tjileboet. Mogten deze geruchten bewaarheid worden, zoo zal er eene algemeene jagt op gemaakt worden.

De oudste ingezetenen herinneren zich niet, dat er ooit een tijger, veel minder een koningstijger, zoo nabij de hoofdplaats is gezien.

— Men meldt ons van Samarang, dd. 17 April:

Dezer dagen vond alhier eene vrij belangrijke opligting plaats, welke zich volgender wijze toedroeg.

Zeker Arabier gaf aan een hem wel bekende vrouw een aantal diamanten, ter waarde van p. m. *f* 6.000.— ter verkoop. Deze vrouw ontmoette den zoon van een haar bekenden bediende van den heer D......, alhier op Tawang woonachtig, aan wien zij de diamanten liet zien. Deze verzekerde haar een kooper te weten, waarop de diamanten aan hem werden toevertrouwd. Vele dagen verliepen en de bedoelde inlander liet niets van zich hooren, doch eindelijk werd hij, met hulp van de policie, ontdekt. Hij bleef de ontvangst der diamanten hardnekkig ontkennen. Ten laatste echter weet de policie hem tot bekentenis te brengen en schoorvoetend geeft hij de plaats, waar hij de edelgesteenten verborg, aan. Ingevolge zijne aanwijzing, worden ze uit de laterine van den heer D...... opgehaald. Zorgvuldig in linnen genaaid, waren ze met een bandje naar beneden gelaten, ten einde ze gemakkelijk weder te kunnen ophalen en ze tot eigen voordeel aan te wenden. Jammer voor den opligter, dat hij den krachtigen middelen der policie geen genoegzamen weerstand heeft weten te bieden.

— Nog meldt men ons van Samarang, onder dezelfde dagteekening, dat men op eenen aanzienlijken koffij- en padioogst hoop voedt.

Billiton. De berigten van Billiton ontvangen, loopen tot den 21sten Maart.

De gezondheidstoestand der bevolking liet niets te wenschen over.

In deze maand was weinig regen gevallen; de werkzaamheden in de mijnen bleven, ten gevolge der droogte, gestaakt.

De berri-berriziekte, die in den laatsten tijd onder de mijnwerkers heeft geheerscht, was afnemende. In het geheel werden aangetast 52, waarvan 7 herstelden, 12 bezweken en 33 lijdende bleven.

84 Sinkee's of Chinesche nieuwelingen kwamen van Singapore voor den mijnarbeid aan. (*Jav. Cour.*)

Soerabaya, 15 April. Heden morgen, ten zeven ure, werden alhier, op de oude alon alon, ten uitvoer gelegd de doodvonnissen, uitgesproken over de drie Javanen: Pa Dardjo, Ongotroeno en Ongodjojo, ook genaamd Pa Nassira, die, in den avond van 15 Februarij 1856, bij de dessa Sidowatjah, in Djengolo No. 2, 15 palen om de zuid der stad Soerabaya, den Chinees Tho Twam hebben opgewacht, overvallen, en van de bij hem hebbende kar eene zak met geld en een badjoe met zilveren knoopen hebben geroofd, en die Chinees daarbij op eene gewelddadige wijze, door middel van houwen en piksteken, om het leven hebben gebragt. Wij vernemen, dat deze drie boosdoeners de schrik waren van de vreedzame dessabewoners, en dat hunne verzoeken om gratie van de doodstraf zijn afgewezen geworden. (*Soer. N. en Adv.-Blad.*)

Soerabaya, 16 April. In den nacht van den 14den op den 15den dezer, hebben eenige dieven getracht, in de woning van den heer S. op de Kalimaas in te klimmen. Zij maakten daartoe gebruik van eene door hen medegebragte ladder, en hadden reeds het venster van eene kamer op de eerste verdieping bereikt, die juist de slaapkamer van den bewoner was, toen deze door het geblaf van zijn hondje plotseling ontwaakte, en naar zijne sabel wilde grijpen, die aan dat venster was opgehangen, doch het voorwerp was reeds gestolen, en de dief — gelukkig ontvlugt. — Het was na 4 ure en eene zeer heldere maneschijn toen dit plaats had, en er waren wakers op het erf. (*De Oostpost.*)

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 22 April 1857, No. 32.

ENGELAND.

Londen, 25 Jan. De *Times* behandelt eene zaak, die opzien zal baren en tevens niet weinig kwaad bloed schijnt te zullen zetten, en waarin lord Campbell, die in den laatsten tijd verscheidene malen misnoegen veroorzaakte door zijne scherpe toepassing van en stipte vasthouding aan de wet in tegenoverstelling van hetgeen men *usance* noemt, weder verpligt was dezelfde gedragslijn te volgen. De zaak is deze;

Een engelsch matroos of zeesoldaat, protestant, was gehuwd met eene roomsche vrouw, waarbij hij twee kinderen had, een knaap, thans 12 jaren oud, en een meisje van 10 jaren. Beide kinderen werden in het protestantsche geloof opgevoed. De vader sneuvelde in den aanval op de russische sterkte Petropolowski, doch schreef kort voor zijnen dood aan zijne echtgenoot, haar aanbevelende, hunne kinderen groot te brengen in de vreeze des Heeren.'' De moeder geleidde dus gedurende acht maanden hare kinderen naar de protestantsche godsdienstoefeningen, als vattende de bedoeling van haren man natuurlijk in dien zin op. Later werden beide kinderen in het gesticht der matrozen-weezen geplaatst, door de commissarissen van het fonds voor weduwen en weezen van gesneuvelde Engelschen. Middelerwijl kwam hunne moeder, onder den invloed van roomsche geestelijken, tot het besluit, hare kinderen terug te vorderen en hun eene roomsche opvoeding te schenken. De knaap teruggebragt zijnde zonder weigering van zijne zijde, zoo had dit geene verdere gevolgen; doch het meisje geweigerd hebbende (waarschijnlijk daartoe gebragt door de opzieners der school, ten einde een punt van tegenstand te bezitten, zijnde het kind slechts 10 jaren oud), zoo eischte de moeder haar op. Lord Campbell besliste, zoo als te verwachten was, dat, aangezien de wet het toevoorzigt over de kinderen aan de moeders toekende tot den ouderdom van 14 jaren, beide dus aan haar moesten teruggegeven worden. Het verzuim van den overleden vader bestaat daarin, dat hij geene wettige beschikking gemaakt had, aangaande de wijze, waarop hij zijne kinderen na zijnen dood wenschte opgevoed te zien, iets dat zekerlijk niet in hem opkwam, toen hij met een engelsch oorlogschip voor Petropolowski lag en op het punt was slag te leveren. Zijn vertrouwen in zijne vrouw, dat zij zou voortgaan met die rigting van opvoeding, welke beide gezamenlijk gedurende ongeveer een tiental jaren aan hunne kinderen gegeven hadden, was voor hem genoegzaam, en zijne bedoeling werd ook geenszins betwist, doch kwam niet in aanmerking, doordien de vorm der wet ontbrak.

De advocaat van het gesticht bragt de kwestie voor den vice-kanselier, die de behandeling verdaagde, terwijl het meisje intusschen onder beheer van het hof werd gesteld. Indien nu (hetgeen niet waarschijnlijk is) de aanspraak van het gesticht geldig verklaard wordt, zal de knaap, die 12 jaren oud is, moeten blijven waar hij is, uithoofde hij niet geweigerd heeft de school te verlaten, en het meisje, dat 10 jaren telt, derwaarts teruggaan als gevolg van hare weigering. In alle geval levert deze zaak een bewijs op van het gewigt van een godsdienstig voorbereidend onderwijs, hetwelk de eenige waarborg voor de toekomst dezer beide kinderen is.

Londen, 27 Jan. De *Morning-Post* heldert heden de tijding op, dat Perzië de vredesvoorwaarden van Engeland had aangenomen, door de bron te vermelden, waaruit de *Globe* het berigt ontleende. Deze bron is de turksche gezant te Teheran, die aan de Porte het berigt zond, dat het perzische gouvernement, bij het vernemen der bemagtiging van Bushire, zijnen wensch te kennen had gegeven tot herstel van den vrede. Uit Constantinopel werd dit berigt door lord Stratford de Redcliffe naar Weenen geseind en van daar bij het ministerie in Engeland ontvangen. De *Morning-Post* zegt hoop te voeden op het sluiten van eenen vrede, doch merkt tevens daarbij aan, dat er nog een groot verschil bestaat tusschen den wensch van Perzië naar vrede en zijne toestemming in de voorwaarden. Men vleit zich binnen kort ook het laatste te kunnen vermelden;'' hoewel het mogelijk is,'' zegt genoemd blad, »dat het perzische gouvernement, na bewust te zijn, dat de engelsche magt niet aanzienlijk is en aan geen verder voortrukken denkt, van gedachte verandert.''

Londen, 2 Febr. Ofschoon gisteren te Londen verscheidene waarschuwingen door de policie aangeplakt waren, met de kennisgeving, dat het ijs in de vijvers der parken zeer zwak was, waagden zich echter duizenden. Het gevolg was, dat in Hijdepark het ijs driemaal brak en telkens zeer veel menschen in het water vielen, [illegible] met de grootste moeite door de leden der redding[illegible]appij behouden werden, en wel met eigen levens[illegible] uithoofde het brooze ijs telkens afbrak. Terwijl [illegible] ander voorviel, wierp een troep van 4 à 500 uit [illegible] gemeen alle welgekleede personen met sneeuwballen, [illegible] toen de policie eenigen vatte, werd ook zij, niet [illegible] met sneeuw, maar met steenen geworpen.

— Volgens den [illegible]ing *Advertiser*, heeft het ministerie thans stellig besloten [illegible] verhooging op de income-tax af te schaffen; doch dit [illegible] niet genoeg, zegt genoemd blad, en de beweging moet [illegible]rder voortgezet worden tegen de wijze van heffing, [illegible] zij die van hunnen arbeid leven, niet even hoog [illegible] worden als zij, die een inkomen van eigendom ge[illegible]. Genoemd blad meldt verder, dat het westelijk [illegible] gekozen is tot eene plaats van deportatie voor [illegible]eelden.

— Volgens het officiële dag[illegible] van Rome (deelt de *Daily-News* mede) zijn er tha[illegible] Engeland 730, en in Schotland 146 roomsche kerken [illegible] kapellen, zijnde 46 meer dan een jaar te voren. Er [illegible] 1162 bisschoppen en priesters, zijnde 20 meer. [illegible] 23 broederschappen in Engeland, doch geene [illegible] Schotland, 100 nonnenkloosters of zustervereenigingen en 6 in Schotland. Een jaar vroeger waren er slechts 18 mannen- en 91 vrouwen-vereenigingen. De roomsche hierarchie in Engeland is zamengesteld uit 1 aartsbisschop en 12 bisschoppen, 4 aartsbisschoppen en 26 bisschoppen voor Ierland, en 6 aartsbisschoppen met 46 bisschoppen voor de engelsche koloniën. Er zijn tien roomsche collegiën in Engeland en eene in Schotland, behalve veertig scholen, voor meisjes, waarover meestal nonnen het opzigt voeren.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Jan. Bij de audientie, die de keizer aan Feruck-khan verleende, heeft deze perzische gezant eene rede uitgesproken, waarop de keizer antwoordde, dat hij zich gelukkig achtte de oude betrekkingen tusschen Frankrijk en Perzië weder aan te knoopen. Tijdens den oosterschen oorlog was Perziës onzijdigheid niet nutteloos. »Met leedwezen heb ik vernomen'', voegde Napoleon er bij, »dat de oorlog is uitgebarsten tusschen uw land en een mijner innigste bondgenooten. Ik hoop dat uwe zending het herstel eens duurzamen vredes moge bespoedigen.''

— Dezer dagen werd door den krijgsraad te Parijs ter dood veroordeeld zekere soldaat Lebegrigaud, dienende in het corps zouaven der keizerlijke garde. Hij was voor den krijgsraad gebragt wegens insubordinatie, door het aanranden van een korporaal. De keizer heeft hem gratie verleend van de doodstraf en deze veranderd in eene correctionele straf, uit aanmerking van de gewigtige, door dien soldaat in de Krim bewezen, diensten. Hij is versierd met de medaille van verdiensten en verscheidene ridderorden en heeft, onder anderen, met groote scherpzinnigheid en moed, alleen, na daartoe bepaaldelijk door maarschalk Pélissier te zijn aangewezen, den Mamelon of Groenen-Heuvel van Sebastopol verkend en tot uiterste tevredenheid zijner meerderen verslag gedaan van de positie der russische baterijen. Ten einde zich van zijne zending te kwijten, was hij van rots tot rots gekropen, om een punt te bereiken, waar hij den toestand behoorlijk kon opnemen. Lebégrigaud zal naar Algerië worden overgebragt, om een jaar aan de openbare werken te arbeiden. Deze persoon is intusschen reeds acht malen door den krijgsraad gestraft, telkens wegens daden van geweld, voortspruitende uit zijn driftig karacter.

Parys, 25 Jan. De benoeming van mgr. Francois Nicolas Madeleine Morlot, cardinaal-aartsbisschop van Tours, tot aartsbisschop van Parijs, vindt algemeen bijval, en men is verheugd op den aartsbisschoppelijken zetel der hoofdstad een man te zien, die zich niet tot de overdreven ultramontaansche begrippen zal laten medeslepen en van dezelfde gematigdheid zal blijk geven, die de Parijzenaars gewoon waren van zijne waardige voorgangers, de heeren Affre en Sibour. Morlots benoeming is voorzeker geene zege voor *l'Univers*, welk blad den prelaat toeduwde: »Gij gij zijt slechts een gematigde!'' De nieuwe aartsbisschop van Parijs is geboren te Langres den 18 December 1795, en dus zijn 62ste levensjaar ingetreden. Meer dan 18 jaren is hij reeds prelaat; den 18 Augustus 1830 tot bisschop van Orleans gewijd, werd hij den 28 Junij 1842 tot aartsbisschop van Tours benoemd en den 7 Maart 1853 verhief Pius IX hem tot cardinaal, in welke laatstgenoemde betrekking hij zitting heeft in den senaat.

— Naar men zegt, heeft de paus aan den heer Morlot, gedurende diens jongste verblijf te Rome, eindelijk de toezegging gegeven Napoleon III te komen kroonen.

— In den *Courrier de Lyon* van den 23 Jan., leest men het volgende: »Gisteren avond bevond zich eene massa nieuwsgieringen aan het stationsgebouw, om een oud, met wonden bedekt, hinkend kameel te zien, dat in een prachtig oostersch dekkleed was gehuld. Onder de leiding van een sergeant der afrikaansche jagers, en door twee jonge Arabieren gevoerd, was dat dier het voorwerp der zorgvuldigste oplettendheid. Op één dag met Abd-el-Kader geboren, deelde dat kameel alle lotgevallen des emirs, en droeg hem, toen hij nog een kind was, in het gebergte. In een gevecht tegen de Franschen werd Abd-el-Kader zwaar gekwetst, en toen had hij met zijne twee meest begunstigde vrouwen het behoud van hun leven aan dat dier te danken. Daarom wilde ook de emir zich van zijn trouw kameel niet scheiden. Daar hij het echter nu, niettegenstaande de beste oppassing, ziet wegkwijnen, zendt hij het naar Parijs, om het daar door den besten veearts te doen behandelen. Met zijne geleiders van Brussa vertrokken, begeeft het zich met kleine dagreizen naar de fransche hoofdstad.''

Parijs, 27 Jan, In een brief, door een pastoor in het bisdom Soissons geschreven aan zijnen bisschop, die op het punt stond naar Rome te vertrekken, en welke brief door *l'Univers* wordt medegedeeld, leest men over den dood van den aartsbischop van Parijs het volgende: Zeg aan den Heiligen Vader, dat uwe priesters uit deze waarschuwing voordeel zullen trekken, en altijd zonder onderzoek, zonder beschouwing, zonder verzet, alles zullen aannemen, wat van de roomsche Kerk komt.'' »Er was een tijd,'' zegt het *Journal des Debats*, na het overnemen van deze woorden, »dat de kerk van Frankrijk andere grondregelen had, en uit de rampen, die haar konden treffen, eene andere zedeleer trok.''

— Op den 28sten Januarij heeft de regterlijke magt te Troyes den treurigen afloop van den eersten dag eens huwelijks en eener bruiloft moeten constateren.

De heer Picardat van Pargues was in het huwelijk getreden. De gansche dag werd aan de viering van dit feest gewijd, toen des avonds, van tafel opstaande, de bruid zonder licht naar buiten ging. Zij begaf zich of beter gezegd, vermeende zich naar eene binnenplaats te begeven, doch viel in eene zeer diepe, met water gevulde steengroef.

Onder het vallen deed de jonge vrouw een wanhopigen gil hooren. Picardat, haar echtgenoot, snelde naar buiten en wierp zich in dien afgrond. De ongelukkige kon niet zwemmen.

Toen men de beide echtgenooten te hulp kon komen waren zij lijken. Hun bruilofsbed was een grafkuil.

— Tegen het einde van het jaar 1714, kwam te Parijs de tijding, dat te Marseille een Perzizche gezant was ontscheept, met eene zending van zijn Souverein naar het Fransche hof belast. Op last des Konings ging de baron de Bretenil, ceremoniemeester tot inleiding der gezanten, met den Maarschalk de Matignon hem te gemoet. Op den 24sten Januarij 1715, zeggen de gedenkschriften van Saint Helaire en de geschiedschrijvers van dien tijd, deed die gezant zijne intrede te Parijs met eene buitengewone pracht. Hij had geweigerd, zoo als zulks gebruikelijk is, in de koninklijke koets plaats te nemen, maar steeg te paard, voorafgegaan door de schoonste paarden uit den koninklijken stal en trad zoo de stad binnen onder het geschal der trompetten, timbalen en hautbois; rijk gekleed, was hij omringd door talrijke bedienden en naast hem liep een perziaan, die den standaard van den Schah van Perzie droeg. Den Koning bood hij geschenken aan van zeer weinig waarde, doch ontving daarentegen zeer aanzienlijken. In naam zijns meesters sloot hij een verbond met Frankrijk. Gedurende den tijd, dien hij te Parijs vertoefde, werd hij sterk gezocht. Het Gouvernement betaalde zijne vertering, die eenige duizend francs daags beliep Al de groote heeren en rijke lieden van dien tijd stelden er eene eer in, om den doorluchtigen vreemdeling geschenken aan te bieden, waarvoor hij niets anders teruggaf dan voorwerpen van geringe waarde, waarop men toch hoogen prijs stelde, omdat men vermeende, dat ze van Perzischen oorsprong waren. Op zekeren dag verdween de gezant heimelijk, een rijken buit medenemende en eenigen tijd daarna vernam men, dat hij een Portugesche gelukzoeker was, Rizabecq genaamd, die op eene behendige wijze zijne rol had weten te spelen, om het hof en de stad te bedriegen. Waarschijnlijk is het, zegt een der geschiedschrijvers, die deze gebeurtenis mededeelt, dat die valsche afgezant nimmer den vorst, dien hij te Parijs vertegenwoordigde, evenmin eene Perzische provincie gezien had en dat men te Ispahan van de geheele zaak niets wist. In onze dagen zou zoo iets niet kunnen gebeuren.

— *Parijs* 5 *Feb*. De Moniteur deelt een artikel mede, waarin hij herinnert, dat de Fransche regering, door hare bemoeijing met de Oostersche kwestie, niet alleen de onafhankelijkheid en instandhouding van het Ottomanische Keizerrijk heeft willen verzekeren, maar ook het lot der Christenbevolking van dat rijk verbeteren en de voorregten, die Servie, Moldavie en Walachye genieten, waarborgen.

Het Congres heeft, naar men zegt, tot de bijeenroeping der speciale divans besloten, om zich met het laatste onderwerp bezig te houden. Als het eerste der vraagstukken, waarover zij beslissen moeten, komt voor de vereeniging van Wallachye en Moldavie.

Frankrijk heeft zich bepaald voor die vereeniging verklaard, welke voor Turkije een nuttige barrière zal daarstellen. Dat rijk houdt dit gevoelen vast en wanhoopt niet hetzelve de bovenhand te zien behouden, daar Turkije eindelijk wel zal inzien, dat de vereeniging der beide vorstendommen voor hetzelve een waarborg tot veiligheid zal opleveren, zonder, in eenig opzigt, met de Suzereiniteit der Porte onvereenbrengbaar te zijn.

— Op den 9den Januarij werd, op de markt Bellecour te Lijon, de aandacht van alle daar aanwezige personen ten levendigste opgewekt door verscheidene officieren, wandelende in gezelschap eener geestelijke zuster, wier eene been was afgezet en die drie verschillende orders droeg. De wezenlijke naam dier zuster is Mll. de Norval, en hare geestelijke Veronica. Naauwelijks 30 jaren oud, begaf zij zich, bij de eerste oproeping ten behoeve der choleralijders naar Varna, en verliet het hospitaal dier stad slechts, om op het slagtveld tot onder het vuur des vijands de gekwetsten te gaan verbinden. Onder de uitoefening dier zelfopofferende werkzaamheid gewond, onderging zij de bedoelde afzetting en ontving te Inkermann, uit handen van den opperbevelhebber, het kruis van het legioen van eer.

Na het sluiten van den vrede, bleef zij in de verschillende hospitalen in de Levant, overal den Franschen soldaten en dien hunner bondgenooten hare zorgen toewijdende en hun niet dan na volkomen genezing verlatende. In Frankrijk teruggekeerd, hield zij eenigen tijd haar verblijf in een klooster harer orde te Marseille en trok nu, zich naar Parijs begevende, Lyon door, onder het ontvangen der dankbetuigingen en heilwenschen van de officieren, wier verzorgster zij was gewees en zich overal op haren doortogt door de schildwachten, de, haren moed en de roemrijke eereteekenen, die zij op de borst draagt, verschuldigde eer ziende bewijzen.

Parijs, 31 Jan. In *le Droit* leest men het volgende: »Gisteren (Donderdag) ten $2^1/_2$ ure's namiddags, bevond de keizer zich in den tuin der Tuileriën, en kwam uit de afzonderlijke perken, om zich naar het terras bij den vijver te begeven, waar hij gewoonlijk wandelt, toen eene rijk gekleede vrouw, met een vijf- of zesjarig meisje aan de hand, eene beweging maakte om hem te naderen, als wilde zij hem aanspreken. De oppassers, die dit bemerkten, liepen ijlings naar haar toe en hielden haar terug, terwijl zij vroegen wat zij verlangde. »Durft gij mij wel aanraken, zeide zij hun, »ik ben de koningin van Polen, en heb het regt den keizer aan te spreken, wiens gelijke ik ben. Ik beveel u, hem te zeggen dat ik hier ben.'' Deze vrouw had zoo veel edels in hare houding en voorkomen, zij sprak op zulk een gebiedenden toon, dat de oppassers een oogenblik aarzelden, niet wetende of zij haar moesten aanhouden, doch stads-sergeanten, die er bij kwamen, bragten de vrouw naar de policie-prefectuur. Daar werd zij ondervraagd, en zij volhardde in hare verklaring, dat zij de koningin van Polen was, en 's keizers bijstand kwam inroepen om weder den troon te bestijgen, waarvan zij onregtvaardig gestooten was. Uit de later ingewonnen narigten bleek het, dat deze dame, wier man eene aanzienlijke betrekking in de financiele wereld bekleedt, sedert eenigen tijd sporen van verstandsverbijstering vertoonde. Er bestond tot dus verre nog hoop, dat zij door eene zorgvuldige behandeling in hare door zedelijke schokken gekrenkte geestvermogens zou hersteld worden, daarom wilde men haar niet van haar gezin verwijderen; doch na het voorgevallene heeft men begrepen, dat het gevaarlijk zou zijn langer te wachten met haar eene geneeskundige behandeling te doen ondergaan, en reeds zijn maatregelen genomen, om haar in een krankzinnigengesticht te plaatsen.

— Men leest in den *Moniteur*, dat de keizer, het effectief des legers langzamerhand op den voet van vrede willende terugbrengen, bevolen heeft aan 46,000 man onbepaald verlof te verleenen, welk cijfer, met de vroeger 95,000 met onbepaald verlof naar hunne haardsteden teruggezonden militairen, eene vermindering des legers met 141,000 man geeft. Door dezen maatregel en andere bezuinigingen, die in andere takken van algemeen bestuur zullen worden aangebragt, zal de regering, naar men zegt, er toe geraken, de begrooting der uitgaven niet met 60, maar met 100 millioen te verminderen, en derhalve het evenwigt tusschen inkomsten en uitgaven te verkrijgen.

Parijs, 2 Febr. Gisteren heeft eene vrouw haren man den hals afgesneden; de moordenares bood bij hare inhechtenisneming zulk een krachtigen weêrstand, dat de gendarmen genoodzaakt waren, haar aan den zadelknop van het paard van een hunner te binden, en op deze te Parijs zeer vreemde wijze werd de vrouw, door de straten dier stad, naar de policieprefectuur gevoerd.

— Een dagblad van Atrecht meldt een koddig voorval. Drie en tachtig honden waren in eene naburige gemeente, op de beschrijvingsbiljetten der hondenbelasting voor 1857, als waakhonden opgegeven. De maire wilde al die eenvormige verklaringen niet voor waar aannemen; eene commissie van herziening werd benoemd, en jl. Zondag verschenen de 83 honden, begeleid door 83 eigenaars, voor hunne regters. De maire heeft zijn proces gewonnen. Van de 83 honden werden 50 verklaard te zijn »honden van weelde'', en hunne eigenaars tot de voldoening der hondenbelasting, ten behoeve der gemeentekas, veroordeeld.

DUITSCHLAND.

Weenen, 27 Jan. De keizer was den 24 zeer digt bij de sardinische grenzen, nl. te Pavia, en toch werd hij door niemand, namens koning Victor Emanuel, begroet. Voorts verneemt men, dat eene uitdrukking van Frans Jozef, in een gesprek met een milaneschen edelman, alles behalve blijk geeft van een vriendschappelijke gezindheid jegens Sardinië; de keizer heeft nl. gezegd: »dat die Lombarden welke op Sardinië rekenden, schenen te vergeten, dat Oostenrijk magtiger in dan Sardinië.''

Weenen, 1 Febr. De door den keizer bepaalde vermindering des legers maakt overal den besten indruk, en strekt op nieuw ten bewijze, dat de regering vast besloten is, den weg van bezuiniging te blijven bewandelen, om daardoor tot herstel van het evenwigt tusschen de inkomsten en uitgaven te geraken. De voorgenomen vermindering zal, naar men zegt, het cijfer der kosten van het departement van oorlog doen dalen van 135 millioen tot slechts 33 millioen, bedragende de bezuiniging 102 millioen. (?)

Berlijn, 3 Febr. Naar men verneemt, wordt de keizer van Rusland op het laatst dezer maand te Berlijn verwacht, om eenige dagen aan het pruissische hof door te brengen en dan over Dresden naar Nizza te reizen, om der keizerin-moeder een bezoek te brengen.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Niet ten onregte wordt in dezen Staat de gewetensvrijheid verlangd. Deser dagen werd een man, wiens misdrijf? alleen daarin bestond, dat hij [illegible] gezegd en in tegenwoordigheid van eenige vrienden enkele bijbelplaatsen gelezen had, tot *f* 75 (hollandsch) boete veroordeeld, met bepaling dat, in geval van onvermogen, de geldboete zal vervangen worden door 28 dagen gevangenisstraf op water en brood, eene straf in Zweden als eene der [illegible] beschouwd. — Alleen in de provincie Norra Helsingland werden, in de jaren 1851—1854, 427 personen tot geldboeten veroordeeld, gezamenlijk bedragende 8 à 9000 gulden holl., en aangezien de meeste veroordeelden onvermogend waren om te betalen, moesten zij in den kerker zuchten voor hetgeen hun als misdrijf was aangerekend. Van 1852 tot 1854 werden, in de districten Orsal, Fisdal en Bera, 200 personen ter zelfde zake door de policie vervolgd.

— De door koning Oscar benoemde gemengde commissie van Zweden en Noorwegen, belast met het ontwerpen eener algemeene tolwet voor de beide rijken, heeft haren arbeid volbragt en zal haar rapport aan de vier kamers van den zweedschen rijksdag voorleggen, terwijl het door den kroonprins, onderkoning van Noorwegen, aan de Storthing ter overweging zal worden aangeboden. Deze vergadering zal den 15 Februarij a. s. bijeenkomen.

— Uit Stockholm wordt van 19 Januarij het volgende geschreven: »Al de brieven uit onze kleine havens aan de Finsche golf hangen een bedroevend tafereel op van de ellende, die onder de ongelukkige bevolking van Lapland en Finmarken heerscht. De oogst van rogge en garst, de eenige graansoorten, die slechts enkele gronden in die streken opleveren, is dit jaar geheel mislukt. De ijsregens, die van Mei tot October onophoudelijk vielen, hebben al het te veld staande graan vernietigd. Het hooi is om dezelfde reden op de weide verrot, en bijna al het vee moet door de bewoners zelven worden geslagt, die anders geen voedsel zouden hebben gehad. De ellende onder die lieden is tegenwoordig zoo groot, dat zij alles overtreft wat ooit in eenig ander deel van Europa van dien aard kon worden ondervonden. Honderden menschen sterven dagelijks van honger; zij wier ligchaamskrachten het mogelijk maken oogenblikkelijk der ontbering weêrstand te bieden, zijn genoodzaakt zich met gemalen en met haver gekookte boomschors te voeden. Deze verschrikkelijke toestand, waaraan honderden en duizenden menschelijke wezens ter prooi zijn, heeft in de noordsche landen de algemeene meewarigheid opgewekt. Commissiën zijn gevormd op de beide oevers van de golf van Bothnië, om giften in natura in te zamelen, zoo als koren, meel, drooge groenten, geestrijk vocht enz. Men hoopt nog in tijds die hulp naar Lapland en Finmarken [illegible] zenden, door het ijs en de sneeuw heen. [illegible] de commissien van Brahestad, Uleaborg en [illegible] eenige voedingsmiddelen afgezonden naar die streken, welke door den hongersnood het felst geteisterd worden. Als toppunt van de ellende dier menschen, is de ondragelijke koude tot 31 graden Réaumur gestegen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
April 10	Fransch	Ville de Dieppe	Ch Rousseou	Macao	20 Maart	Havana.
» 12	Engelsch	Mary Sparks	G. Webb	Singapore	24 »	Liverpool.
» 13	»	Kati de Ather	J. Jackson	Liverpool	4 »	Singapore.
» —	»	Charlote Jane	Wd. Bunell	Londen	5 Jan	Shanghai.
» —	Amerikaansch	Snap Dragon	John W Davit	Manilla	25 Maart	Sydney.
» —	Engelsch	Priam	Peter Macfarha	Singapore	17 Jan	Liverpool.
» —	Hamburgsch	Laura en Louise	C. H. T. Marcks.	Singapore	11 Maart	Hamburg.
» —	Engelsch	Pudsy Dawson	Jhos Harrison	Hongkong	25 »	Guichen-Bay.
» —	Britis	General Windham	D. Briex	Shanghai	19 »	Londen.
» —	Hollandsch	Generaal de Steurs.	F Fokkers	Hongkong	26 »	Guichen-Bay.
» 14	Peru.	J C V	Juar Joe Bawoetabina	Macao	26 »	Lima
» —	Amerikaansch	Nostheriebrown	A S. Hallete	Manilla.	16 »	Havana.
» —	Hollandsch.	Maria Catharina	K. Poel	Liverpool	26 »	Soerabaija.
» —	»	Hamstede	H H. de Boer	Portograuda	6 Jan.	Batavia.
» —	Engelsch.	Borneo	Nicol.	Glasgow	3 »	Singapore en Pinang.
» 15	Britsch	Helen Douglas	J Walch	Manilla.	22 Febr.	Cerk.
» —	Spaansch	Napoleon*	Martin Bidarte	Liverpool	12 Dec.	Manilla.
» —	Engelsch	Lady Amherst	David Reid	Swan Rivier	3 April.	Singapore.
» —	»	Speedy	J H. Nightingale.	Hongkong	26 Maart	Guichen-Bay.
» —	»	Pelican	R Roson	Foochow-Foo	27 »	Liverpool.
» —	Nederlandsch	Adolf van Nassau	F Meest v wyl Holm	Livorno	11 Dec.	Batavia.
» 16	H. B. M. st.	Forester	Innes.	Engel & de Kaap	21 Febr.	Singapore.
» —	»	Opossum.	Campbell	»	22 »	»
» —	»	Plover	Steward	»	22 »	»
» 18	»	Haughty.	Hamilton	»	22 »	»
» 16	H B.M. oorlg. stooms	Corvet Highflyer	Shadwell	»	....	Singapore en Hongkong.*
» 17	Deensch	Jupiter	J. Hoyrup	Hongkong	1 Maart	Falmouth.
» —	Britsch	Collingwood	W Spence	Glasgow	27 Dec.	Singapore.
» —	Nederlandsch	Burgem van Reenen	van Koffeler	Amsterdam	3 Jan.	Batavia.
» 19	Engelsch	Margt Cannell	Jamer Mekle	Glasgow	18 Febr.	
» —	H B. M. st.	Gunboat*	Hamilton	Javino-Bay	24 »	Singapore.
» —	Hollansch	Amsterdam	D. Herderschen	Melbourne	6 Maart	Batavia.

* Deze stoom Corvet, Higthflijer begeleidende de 4 boven staande kanonneer booten van Kaap de Goed Hoop; naar 54 dagen reis van de Kaap, van daar vertrokken met 4 kanonneer booten de Haughty is achter gebleven in een storm, doch op den 18 met gebroken ra op de reede van Anjer aangekomen, en in Convooy met het stoom fregat door gegaan naar Singapore en Hongkong

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum	Agenten.
April. 19	Nederlandsch	bark	Amboina	J G Tromp	Rotterdam	6 Jan	Reynst en Vinju
» —	»	»	Haamstede	H, H de Boer	Porto Graudo.	6 »	van Ommeren Rueb en co.
» —	Nederl Indisch	»	Atiat Rachman	Sech Algatoon	Soerabaya	10 April	D. N. Buijs en co.
» 21	Nederlandsch	»	Estafette	Rietveld	Amsterdam.	....	Maclaine Watson en co.
» —	Zweedsch	»	Dygden	Petterson.	Shanghae	....	C. Bahre en G Kinder.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 19	Nederl Indisch	stooms	Padang	B. J. Schipper	Soerab. en de Molukkos.
» —	Nederlandsch	schip	Nederland.	P Huidekoper	Amsterdam.
» —	Fransch	»	Mauritius.	Regnier	Soerabaija.
» 20	Zweed.	»	Condor.	Foenstraed	Nederland.
» —	Nederl Indisch	stooms	Langan Lamongan.	T. Deighton	Samarang.
» —	Nederlandsch	schoen.	Mariane	R. S Tjebbes	Soerab. en Macasser
» —	Nederl.Indisch	bark	Anis Balgair vroeg: Eng. bark Blair	Sech bin Soenkar	Soerabaya.
» 21	Amerik.	schip	Lowell.	J Knowles	Boston
» —	Engelsch	»	John Dugdale	Williams	China en Padang

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Kosmopoliet	Bouten	Nederland	B. Kopersmit en co.
»	bark	Jan Hendrik	de Jong		»
»	schip	Admiraal Jan Evertzen*	D G Kuyper		»
»	»	Jan Daniel*	H Horgus		»
»	»	[illegible]	van der Hoff		[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Buys		»
»	schip	Stad [illegible]	[illegible]		Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	bark	Constance*	H G Borcherts		»
»	schip	Byenkorff*	T Vogelzang		»
»	»	Madura*	T. Draijer		»
»	bark	Provincie Drenthe*	H Beckering	Nederland	»
»	schip	Louisa Jacoba Johanna*	Drayer	Hongkong	G Suermondt en co.
»	»	Jonkh. Mr v d. Wall van Puttershoek*	K. F. Lammerts		»
»	bark	Willem Daniel*.	P. de Meester.	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	schip	Rotterdam*	Rusman qq.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	»	Jason*	J Lourens	»	»
»	bark	Amboina	J. G Tromp	»	»
»	fregat	Anna Digna*	C Ouman		Hasger en Schuurman.
»	bark	Magdalena*	G. Greefkes	Amsterdam	»
»	»	Dorothea*	A. van der Kolk	Macao.	»
»	»	Hendrika*	Aalburg		van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Haamtede*	de Boer		»
»	schip	Vier Gezusters*	J. Bik		de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Paul Johan.	D Hulsinga	Nederland	»
»	»	Derkina Titia*	P. Esink		E Moormann en co.
Nederl.Indisch	bark	Lachmadie*	Said Alhasnie	Cheribon	B. J. Jacobs.
» »	bark	Fard Alim*	Said Alhadat	Samarang.	»
» »	»	Alnoer*	Sech b. Awab	»	»
» »	»	Elmchiaar*	Sech Mochamat		»
» »	brik	Salim*	Sech Badjardana	Soerabaija	D N. Buys en co.
» »	bark	Balheer*	Moh [illegible]eman		»
» »	»	Fatahool Mobark	Moh Said		»
» »	schoen.	So-Ootdin.	Said b Segaf	Soerabaija	»
» »	bark	Amsterdam*	J Lehuhoff		»
» »	schoen.	Mabroek*.	Said Machie	Billiton	»
» »	bark	Faidool Rachman		Samarang	»
» »	»	Atial Rachman		Padang	»
Engelsch	schip	Loch Lomond*	W. Rowley.	Singapore	Maclaine, Watson en co.
»	bark	Eblana*	D. Gillen		Hunter, Hunghton en co.
»	schip	Algerine*	Kelly		»
»	bark	Elisabeth*	Owen	Singapore	Martin Dyce en co.
Amerikaansch.	schip	Witch*	J. Hultman	Nederland	Paine Stricker en co.
»	»	Emperor	Tibbets		»
Brem	bark	Clemens*	A. F. Hunterman.		C. Bahre en G. Kinder
»	bark	India*	Watting		Tölken, Voget en co.
Hamb	»	Sophia Heyn*	Kröger		»
Zweed	bark	Julie*	Zink	China	Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
April 10	Ned.	brik Anna en Christina	J. C Joon	Amsterdam.
» —	»	bark Petronella Catharina.	T. Hagen	Batavia.
» —	Eng.	schoen. Sidney	G. Brown	Singapore.
» 12	N. I.	» Hoseeng	Oeij Boenko	Balie (Pad.)
» —	Ned.	schip Hugo Grotius	A R. Zweede.	Rotterdam
» —	N. I.	bark Menado	W. G Peetoom	Saparoea
» —	»	schoen. Kiem Ingsoen	Ho Kongpeei.	Balie. (Bad,)
» 13	Ned.	bark Jan Pieterszoon Koen	J Verloop	Batavia.
» —	Eng	brik Sophia Fraser	R. Cottam	Singapore.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
April 10	N. I.	bark Ydroesie	Said Bafagie	Grissee.
» 11	Ned.	» Cornelia	J B Jaski	Nederland.
» —	Z M	schip Merwede	lt t/z 1 kl. Sloos.	Batavia.
» 12	N. I.	brik Faidool Karim	Sech Honoman.	Grissee.
» —	»	stooms. Madang	B. J. Schipper.	Batavia.
» —	»	schoen. Bintang Timor	Tjiem Koensoen.	Balie (Pad.)
» 14	»	bark Atiefool Barie	Sech Matrief	Samarang.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch	Euterpe	Kuipers	Nederland	Fraser Eaton en co.
Nederl Indisch	Catharina	J. Scharff	Moluccos.	Gezagvoerder.
Nederlandsch	Yssel	Visser	Nederland	Schimmelpenninck en co.
»	Zuid Beveland	Spera	Nederland	van Eek & co
»	Christiaan Huijgens	J. Muller	Amsterdam	Ruyl Cramer & co.
»	Jacoba Cornelia	T. Roseboom	China	Fraser Eaton en co.
Nederl.Indisch	Charlotta	J. P. Bakker	Batavia	» » »

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
April	11	N. I.	schoener Machmood . .	Mohamat Malik	Banjermass.
»	—	»	bark Naga Laut . . .	T Wentholt .	Batavia.
»	—	»	» Djoedool Karim .	Abdul Rasat .	Riouw.
»	13	»	stooms. Langan Lamongan	T. Deighton .	Batavia
»	—	»	bark Kiem Heg Soen .	Oey Boksing .	Grissee
»	—	»	stooms. Padang . . .	B J Schipper	Soerabaya.
»	15	»	bark Justina	E. Lewis . .	Emoy.
»	—	»	schoener Bientang Toedjoe	J. W. Steevensz	Straat Sund

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	9	Hamb.	brik Louisa en Leoniede	Schmidt . .	China.
»	10	N. I.	bark Alnoer	Sech Said . .	Batavia
»	11	»	schoener Totaliem . .	Sech Drahim .	»
»	—	»	bark Bientang Timoor .	Said Machmoon	Sambas.
»	—	»	» Po Goan Zephyr . .	Ong Kimling .	Pecalongan.
»	13	»	» So-oot Ban . . .	Sech Banzeer .	Singapore
»	—	»	brik Alosmanie . . .	Sech Salim .	»
»	14	»	stooms. Padang . . .	B. J Schipper	Batavia.
»	15	Ned.	bark Vrye Handel . .	J. L. Sennder	China.
»	—	N. I.	stooms. Langen Lamongan	T. Deighton .	Batavia.

In lading liggende schepen te Samarang,

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl Indisch	bark	Bientang Anam	S. van Hulstyn . .	Rembang.	
» »	»	Sara Eleonora	D. Schuimer . . .	Batavia	Dorrepaal en co.
Siam . . .	brik	Kiem Po Hoat	Ooi Kiong	. . . .	Gezagvoerder.
Siams. . . .	»	Kiem Hing Tjiang	Liem Tjay	. . . .	»
Breem. . .	bark	Salon	J. Gardes	. . . .	C. Dannitz en co.
Nederl. Indisch	schoen.	Louisa	Liem Boengiok . .	Muntok	Gezagvoerder.
Nederlandsch .	bark	Calypso	D. Nolles	Nederland	B Kopersmit en co.
Nederl Indisch	»	Yoesserin	Sech Baradja . . .	Riouw	Gezagvoerder.
Zweedsch . .	schip	Wodan	J Matthiessen . .	Nederland	Warmuth en co.
Nederl. Indisch	bark	Djeilanie	Said Alie	Soerabaya	Gezagvoerder.
» »	schoen	Mastora	Mohamat Amin . .	Bandjermassing.	»
» »	bark	Tiang Thay	Liem Goang Ling .	. . . .	»
» »	schoen	Sumatra	Mohamat Amin . .	Soerabaya	»
» »	bark	Generaal Michiels	D. de Wilde . . .	China via Cheribon en Batavia	Dorrepaal en co.
Zweedsch . .	brik	Ernst	Gustaf Brunstedt . .	Stockolm	van den Broek en Veeckens.
Nederl Indisch	bark	Naga Laut	T A. P. Wentholt .	Cheribon	B. Kopersmit en co.
» »	schoen.	Machmoed	Mohama. Malik . .	. . . .	Gezagvoerder.
» »	bark	Djoedool Karim	Abdul Rasat . . .	. . . .	»
» »	»	Kiem Hegsoen	Oey Bohving . . .	Riouw via Singapore . . .	»
» »	»	Justina	E. Lewis	. . . .	»
» »	schoen	Bientang Toedjoe	J. W. Steevensz . .	. . . .	»

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
April	6	N. I.	bark Kimwan	Djie Kiatsan .	Tagal.
»	10	»	brik Tartar	Tan Enghok .	Batavia

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	8	N. I.	bark Kim Teksing . .	Tjia Hien-ing	Riouw.
»	9	»	» Kimwan	Djie Kiatsan .	»
»	11	»	brik Tartar	Tan Enghok .	Pecalongan.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder.*	*Van*
April	11	N. I.	schoen. Blisjoe Srie Boelan	Tan Giantjong	Samarang

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	8	N. I.	bark Goanlie	Lo Sientjiang .	Riouw.
»	10	»	» Tho Liong . . .	Tjan Bineik .	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	4	Ned.	bark Willem Barends .	C. Jaskie . .	Amsterdam.

Vertrokken Schepen van *Bezoekie*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
April	1	Ned.	fregat schip Jason . .	J. Loureus .	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
April	3	Ned	bark Resident van Son.	Kramer . .	Sumanap.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	3	N I.	bark Carolina	Kruymel . .	Sumanap.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Maart	30	N. I.	schoener Sumanap . .	Pa Jamena .	Balie.
»	31	»	» Carolina . .	Pa Noor . .	Probolingo.
April	2	»	» Sophia . .	Siendoe Djaya	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	4	N. I.	schoener Carolina . .	Pa Noor . .	Probolingo.
»	—	»	» Hab Hoat . .	Yoe Olla . .	Djawana.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 16 tot en met den 19 April 1857.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan*, kapt. *T Deighton*, de heeren *McEllisterloup, Zimmerman, Z M. troepen*, en 1 *inlander*, van *Samarang*.

Met de N I. bark *Faidool Rachman*, gezagv *Said Abd. Rachman Ba-alie*, met 3 *arabieren*, 8 *kinderen*, 1 *chinees*, en 1 *inlander*, van *Cheribon*

Met de Ned. bark [illegible], kapt. *J G Tremp*, met *Z. M. troepen*, van *Rotterdam*.

VERTROKKEN [illegible] VAN BATAVIA.

van den 18 tot [illegible] 20 April 1857.

Met de N I. bark *Maria [illegible]* [illegible] *J C. Lebert*, mejufv *J. C. Verhoef*, naar *Samarang*.

Met het N I. stooms. *Padang*, [illegible] *[illegible]pper*, met *Z M. troepen*, naar *Molukkos*.

Met het Ned schip *Nederland*, kapt [illegible], mevr de wed. *A. J. Ponsen*, mejufv *W C. Bletjar[illegible]* [illegible] *C H E* en *A Burger, A L. M. Clignett, G A* [illegible], 1 *inlandsche vrouw*, de heer *J C van der Meulen* [illegible] *twee gegageerde militairen*, naar *Amsterdam*.

Met de Ned. schoener *Marianne*, kapt *R.* [illegible] heeren [illegible] *Veeman* en *J. F. Bontjes*, naar *Makasser*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 6 *tot en met den* 14 *April* 1857.

AANVOER.

Van Grissee per ned. ind. bark *Gatmier*, gez. Sech Sehan bin Said Baoesien.

296 ps. houtwerken. 618 do. planken en duigen. *Gouvernement*

Van Samarang per ned. ind. brik *Maria Catharina*, gez. Brodie.

10 vn. cognac. 39 ks. champagne. 5 do. cognac. 4 do. mosterd. 57 ms. bier. *Vaupel en co.*
108 kn. wijn. *Order.*
3 kn. accordions. *Busing Schröder en co.*
3 kn. knoopen. *Bahre en Kinder.*
127 kn. wijn. *Order.*
48 md. min water. *Vaupel en co.*
40 kn. gedr. vruchten. 3 zakk. sago. 2 kn. chocolaad. 6 do. brandy. 9 do. kajoe poetie olie. 3 do. sagomeer. *van Riet en ter Gouw.*
6 kn. thee. 1 do. speelgoed. 1 do. papier. 1 do. kramerijen. 1 do. boeken. 1 kt. zijden stoffen. 1250 ps. pajongs. 1 kt. shawls. *Gouw Kianhien.*
43 coll. diversen. *H. M. van Dorp.*
1 kt. bier. *Order.*

Lading voor Padang.

16 corg. tabak. 5 pic. koperdraad 1 ps. wagentuigen. 1 bendie tuig. 2 wielen. *Radjudien.*

Van Soerabaija en Samarang per ned. ind. stoomb. *Palembang*, gez. Koseboom, agt. Cores de Vries.

1 vt. vleesch. 36 zakk. sago meel. *Order.*
28 keld. 1 kt. .... 27 kn. kajoe poetie olie. 5 zakk. sago. *Bosscher.*

Van Muntok per ned. ind. bark *Kim Heen Sien Srie Bintang*, gez. Tjia Tjiangseng.

f 5000 zilv. munt. *Tjia Tjiangseng.*
255 zilv. munt. 5 pic. dammer. 36 pic. soija. 30/100 schulp. 75 cod. ambalo. *Dulranie.*

Van Pamanoekan per ned. ind. bark *Almansoor*, gez. Said Alie bin Djin.

$1780^{48}/_{100}$ pic. suiker. *Reynst en Vinju.*
20 pic. rijst. 4 do. koffij. *Brown.*
$955^{82}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
$263^{40}/_{100}$ pic. suiker. *Busing Schröder en co.*

Van Muntok per praauw Toop gez. Ydrus Hadjie Ismail.

500 ps. sp. matten. *Gezagvoerder.*
500 ps. sp. matten. *Hadjie Tanda.*
$14^{1}/_{2}$ pic. was. 18 do. dammer. 10 do. poelasarie. *Gezagvoerder.*

Van Adelaide per Zw. bark *Julie*, gez. Zink. agt. Metzendorff Wilmans en co.

1 kt. lucifers. *Gezagvoerder.*

Van China per ned. schip *Tonia*, gez. Zeeman. agt. Kopersmit en co.

4266 pic. rijst. 100 do. rotting. *Agenten.*
792 pic. rijst. *Tan Alok.*
89 pic. rijst. *Sam Seng.*
90 pic. rotting. 7552 do. rijst. *Haager en Schuurman.*
540 pic. rijst. *Tan Alok.*
150 ks. brandy. *Adam en co.*
$70/_{2}$ legg. arak. *Moormann en co.*
500 ps. sp. matten; *f* 10 recepis. *So Bengtauw.*
3 ps. zilv. armbanden. $1^{1}/_{2}$ reaal goudwerken. *Ween Niefok.*
2 ps. armbanden. 1350 ps. sp. matten. *Koo Asien.*
1000 ps. sp. matten. *Ho Tiokkin.*
600 ps. sp. matten. 2 ps. armbanden. *Boen Atjiet.*
1400 ps. sp. matten. *f* 10 zilv. speçie. *Ween Niefok.*
850 ps. sp. matten. *The Asie.*
8 pakk. 40 corg. matten. *Hoo Sieng.*

Van de Lampongs per praauw Maijang gez. Djiemat Raija.

30 pic. dammer. 7 do. gomelastiek. 5 do. zw. peper. *Na Kikiat.*

Van Samarang en Indramaijoe per ned. schip *Nederland*, gez. Huidekoper. agt. van der Burg Vriesendorp en co.

882 pic. rijst. *John Pryce en co.*
31 pic. kadranghout. $1203/_{2}$ buffelhuiden. 180 ps. koehuiden. *Haager en Schuurman.*

Lading van Samarang

500 ps. buffelhuiden. $476^{05}/_{125}$ pic. rijst. 75 do. rotting. $1004^{1}/_{2}$ ℔ indigo. *Dorrepaal en co.*
$1475^{1}/_{2}$ ℔ indigo. *Dammits en co.*
$624^{65}/_{100}$ pic. suiker. *Kopersmit en co.*

Lading van Indramaijoe

$6402^{76}/_{125}$ pic. rijst. *Snermondt en co.*
$194^{28}/_{100}$ pic. suiker. *O. J. H. Adm. en L.*
2000 pic. rijst. *N. H. M.*
$42^{60}/_{100}$ pic. rijst. *Reynst en Vinju.*
505 pic. rijst. *Burger.*

Van Muntok per praauw Penesch Banka, gez. Oem Kesoeij.

f 1000.— rec. 195 pic. boombast. 2 do. geelokcr. 30 koij. steenkolen. *Gezagv.*

Van Rotterdam per ned. schip *Bijenkorf*, gez. Vogelzang. agt. v. d. Burg Vriesendorp en co.

10 vs. zilvermunt. *N. H. M.*
$40/_{1}$ leggers. *v. Ommeren Rueb en co.*
7 ks. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
6 ks. glaswerk. *v. Leeuwen en co.*
3 ks. papier. *Lange en co.*

Van Bordeaux per Fr. schip *Mauritius*, gez. Regnier. agt. Bahre en Kinder.

100 kn. vruchten. 50 vn. en 300 kn. azijn. 5 bn. vilt. 56 do. kurken. 400 kn. olie. 85 do. likeuren. 96 do. siropen. 2 do. capsules. 160 kn. porcelein. 100 do. glaswerk. 500 md. bier. 3 ks. meubelen. 23 coll. papier. 41 ks. kramerijen. 50 vn. en 2400 kn. brandy. 965 kn. wijn. 125 do. parfumerien. 288 do. provisien. 10 bn. provisien. *Agenten.*

Van Hamburg via Singapore per Hamb. schip *Sophie Heyne*, gez. Kröger. agt. Tolken Voget en co.

2 ks. manufact. 4 do. houtwerken. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. muzijk instrument. *v. Ommeren Rueb en co.*
11 coll. aardewerk. 1 kt. eau de cologne. 379 coll. .... *Moermann en co.*
3 coll. albastwerk. *Haager en Schuurman.*
1 coll. manufacturen. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 coll. manufacturen. *Busing Schröder en co.*
95 ks. brandy. *Maclaine Watson en co.*
3 vn. beschuit. *Bahre en Kinder.*
53 ks. glaswerk. 43 coll. kramerijen. 38 coll. meubelen. 6 ks. leder. 3 coll. manufact. 1 kt. medicijnen. 5 do. metaal en ijzerwerk. 29 coll. aardewerk. *Agenten.*
79 coll. cairtouw. 12 zakk. zw. zaad. *Joakim.*
6776 coll. chin. goederen. 50 ks. thee. 582 coll. chin. goederen. 159 coll. diversen. *Order.*

Van Siam per ned. ind. schip *Amsterdam*, gez. Lehnhoff.

20 coll. siam doeken. 6 bn. roodgaren. *Oeij Intjing.*

Van de Molukkes via Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Schipper. agt. Cores de Vries.

1 kt. koopmanschappen. *Busing Schröder en co.*
5 ks. koopmanschappen. *Bahre en Kinder.*
2 ks. diversen. *v. Riet en ter Gouw.*
500 zakk. nagelen. en gouv. goederen. *Gouvernement.*
2 ks. kains. *Moormann en co.*
8 ks. mosterd. *Platon.*
1 kt. doeken. *Metzendorff Wilmans en co.*
eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*

Van Samarang per ned. schip *Paul Johan*, gez. Hulsinga. agt. de Weerdt Ruyl en co.

Lading voor Nederland.

153 pic. rotting. 600 do. tin. 4589 do. koffij. $6848^{32}/_{100}$ do. suiker. *N. H. M.*

Van Soerabaya per ned. schip *Provincie Drenthe*, gez. Lourens. agt. Paine Stricker en co.

1342 pic. rijst. *Metzendorff Wilmans en co.*
95 pic. rotting. $767^{24}/_{100}$—$643^{44}/_{100}$ pic. suiker. $1303^{20}/_{100}$ do. rijst. 150 pic. tamarinde. 600 ps. buffelhuiden. 400 do. koehuiden. *Mathieu en co.*

Van Bremen per Br. schip *India*, gez. Walling. agt. Tolken Voget en co.

351 krandj. aardewerk. 317 kn. vensterglas. 75 krandj. flesschen. 62 coll. glaswerk. 32 vn staal. 17 kt. muz. instrument en gem. bloemen. 64 vn. teer. 13 do. krijt. 1 kt. medicijnen. 50 vn. bier. 263 kn. wijn. 45 coll. meubelen. 106 do. ijzerwerk. 67 do. kramerijen. 29 do. manufact. 134 kn. koopmanschapp. *Agenten.*
2 kn. hennep. *Plump en co.*
20 kn. zink platen. 24 do. spijkers. *Busing Schröder en co.*
34 kn. zeep. *Agenten.*

Van Rotterdam per ned. schip *Vier Gezusters*, gez. *I. Bik.* agt. de Weerdt Ruijl en co.

400 tonn. steenkolen. 100 vs. boter. *Agenten.*

Van Amsterdam per ned. bark *Admiraal Jan Evertsen*, gez. Kuijper. agt. Kopersmit en co.

1 kt. boeken. *H. M. van Dorp.*
$30/_{1}$ ledige leggers. *Haager en Schuurman.*
$50/_{1}$ ledige leggers. *Suermondt en co.*
$72/_{1}$ ledige leggers. ....
$30/_{1}$ ledige leggers. ....
80 vs. boter. ....

Van Buenos Aijres per ned. bark *Anna Lena*, gez. Lourens. agt. Paine Stricker en co.

50 vn. vleesch. ....

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Pa Darah.

500 bossen rotting. 1000 rottingstokken. 161 pic. zw. peper. 101 do. gomelastiek. *Gezagvoerder.*

Van Samarang en Soerabaija per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

6 kn. manufact. *Busing Schröder en co.*
17 vn. ijzerwerk. *Reynst en Vinju.*
2 kn. gedr. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
10 kn. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. a. r. katoen. *f* 18000 specie. 1 kt. gedr. katoen. 10/m. toch. sigaren. 40/m. jav. do. 23 pakk. slendangs. 1 pic. smeer. 5 kn. a. r. zakdoeken. 7 do. ijzerwaren. 2 do. batik goederen. $1398^{1}/_{2}$ ℔ indigo. 50 kod. kleedjes. *Order.*

Lading voor Singapore.

200 pic. jap. koper. *f* 35,500 zilv. munt. *f* 36,34,70 specie. $16412^{1}/_{2}$ sp. matten. 4100 tabak. 1 kt. $7^{1}/_{2}$ cod. slendangs. 8 ps. do. 12 do. sarongs $46^{2}/_{40}$ cod. hoofddoeken. $1^{1}/_{2}$ coll. medicijnen. 1 kt. tuigen. 1 do. doz. brandy.

Van Bordeaux per ned. bark *Madura*, gez. Draijer. agt. van der Burg Vriesendorp en co.

5 vn. cognac. 71 kn. do. en provisien. 15 do. [illegible] 11 do. provisien. 4 do. parfumerien. 2 [illegible] 1 bijouterien. 585 kn. wijn. *Suermondt en co.*
50 kn. wijn. 10 do. modewaren [illegible] do. schilderijen. *Bahre en Kinder.*
369 oxh. wijn. *de [illegible]*
24 kn. wijn. *John Pryce en co.*
70 kn. provisien. *de [illegible]*
1 oxh. wijn. *de [illegible]*
4 kn. modewaren. 80 bn. vilt. 6 kn. provisien. 1 kistje. 20 kn. sardijntjes. 10 vn. brandy. *Pandel en Stiehaus.*
300 kn. wijn. *Haager en Schuurman*
178 coll. provisien en dranken. 1 kt. kleederen en boeken. *Hermont.*
4 oxh. wijn. *van Ommeren Rueb en co.*
2 kn. muzijk instrument. 3 do glaswerk. 2 do. spiegels. *Dubray.*
30 kn. wijn. *Pitcairn Syme en co.*
16 kn. wijn. *Purvis en co.*
100 ks. olie. 20 kn. sardijntjes. 2 do. chocolaad. 4 do. pruimen. 11 do. provisien. 34 do. vruchten of water. 34 do. do. of [illegible]. 10 do. do. of azijn. 4 do. olijven. 10 do. muscaat wijn. [illegible] fijne wijn. 50 do. roode wijn. 10 cognac. 1 do. [illegible] *Leeuwen en co.*
24 kn. sardijntjes. *Gezagvoerder.*
4 oxh. wijn. 207 coll. provisien en dranken. [illegible] *Dorrepaal en co.*

Van Glasgow per Eng. schip *Elisabeth*, gez. Owen. agt. Martin Dyce en co.

6706 stav. ijzer. 152 md. aardewerk. 30 coll. vilt. 5 do. lederwerk. 684 coll. manufacturen. *Agenten.*
30 coll. garen. ....
38 coll. manufacturen. *Burt Myrtle en co.*
5 coll. manufacturen. *Bahre en Kinder.*
38 coll. manufacturen. *Anderson Tolsen en co.*
27 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*
12 vn. wijn. 20 ks. portwijn. 14 coll. glaswerk. 200 boss. nagel ijzer. 12 vs. zink spijkers. 13 coll. manufact. 6125 stav. en 674 bund. ijzer. *Pitcairn Syme en co.*
8 kop. ketels. 33 coll. garen. 4 do. zeildoek. 30 do. manufacturen. *Adam en co.*
1 coll. schrijfbehoeften. *Gezagv.*
86 coll. manufact. 150 vn. bier. *Order.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech Awab bin Awab Said.

75 pic. koffij. *Oeij Tiangseng.*
3 ks. kramerijen. *Tolken Voget en co.*
9 ks. kaarsen. *Abeelen Dennison en co.*
5 ks. shawls. *Tjie Oekie.*
1 kt. doeken. *Moormann en co.*
269 coll. div. gouv. goederen. *Gouvernement.*
6 ks. chitzen. *Lim Djie.*
60/m. sigaren. *Sinjo Wedijo.*
5 ks. kain pandjangs. 2 ks. koopmanschappen. 32,500 ps. sigaren. 10 cod. kain pandjangs. *Sie Yoetiang.*
3 ks. doeken. *Hadjie Moh. Hassan.*
10 ks. koopmanschappen. *Sie Yoetiang.*

Van Rotterdam per ned. schip *Whampoa*, gez. van der Hoff. agt. Kopersmit en co.

303 coll. diversen. *Z. E. de Gouverneur-Generaal.*
100 vs. kop. munt. 192 vn. boter. 92 diversen. 4 kruik. vergif. 20 kn. manufact. 16 coll. ijzerwerk. *N. H. M.*
8 kn. papier. *van Ommeren Rueb en co.*
24 kn. kristal. 5 do. manufact. *B. van Leeuwen en co.*
12 vn. porcelein. *Ducommun en Bornand.*
1 vt. inkt. 3 kn. modewaren. 2 do. diversen. 5 do. glaswerk. 5 do. provisien. 3 do. aardewerk hoeden enz. 1 do. lederwerk. 1 do. modewaren en ijzerwerk. 1 do. hoeden en lederwerk. 17 do. schilderijen. 50 do. porcelein. 10 do. kousen. *Gumprich en Straus.*
12 kn. koper. 100 vs. boter. *Cores de Vries.*
2 kn. rijtuigen. *Vaupel en co.*
50 kn. bier. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
3 kn. diversen. *John Pryce en co.*
30 okh. wijn. 100½ led. leggers. *Suermondt en co.*
40 md. water. 145 coll. provisien. 50 boter. 15 kazen. 24 coll. diversen. *Agenten.*
100 vs. boter. *Cores de Vries.*
48 coll. ijzerwerk. *Tolken Voget en co.*
54 coll. ijzerwerk. *Plump en co.*
100 vs. boter. *John Pryce en co.*
80 vs. boter. *Order.*

Van Soerabaija per ned. ind. bark *Elmachlaar*, gez. Sech Oemar bin Moh. Almaskatie.

12000 ps. kadj. matten. *Sech Aboebakar Jebedie.*
242 tonn. steenkolen. *Gouvernement.*
1 kt. zeildoek. *Adam en co.*
207 roll. touw. *Joakim.*
150 leksteenen. 25 pic. kapok. *Abeelen Dennison en co.*
73 kn. jap. goederen. *Gebr. Raselje en co.*
26 pic. katjang. *Sech Aboebakar Jebedie.*

UITVOER.

Naar China via Soerabaija per ned. schip *Admiraal van Kinsbergen*, gez. Bouman. agt. Suermondt en co.

4306 pic. rijst. 425 do. rotting. *Busing Schröder en co.*

Naar Nederland per ned. bark *Wilhelmina Catharina*, gez. de Groot Stifftz. agt. Maclaine Watson en co.

2 ps. meubelhout. $98/_{100}$ pic. koffij. 191 do. rotting. 9621$^{61}/_{100}$ suiker. *McNeill en co.*
2941$^{8}/_{100}$ rijst. 518 ps. koehuiden. 16825 ℔ indigo. *v. d. Broek en Veeckens en co.*
12670¾ ℔ indigo. 77 pic. tamarinde. 1500 ps. koehuiden. *Wermuth en co.*
2 pic. koffij. 2½ ks. sigaren. 12519 ℔ cochenille. 176 pic. tin. *N. H. M.*
10 vs. zilvergeld. *Gouvernement.*

Naar Nederland per ned. schip *Adriana Petronella*, gez. Brocx. agt. van der Burg Vriesendorp en co.

75 pic. tin. *N. H. M.*
60 pic. kaneel. 135 do. rijst. 20 do. sapanhout. 4 0do. rotting. *Bahre en Kinder.*
1000 pic. suiker. 2154 ℔ indigo. *Kopersmit en co.*
26165¼ ℔ indigo. 1 kt. suren en confituren. 373 ps. buffelhuiden. 60 pic. rotting. 6878$^{13}/_{100}$ do. suiker. 259$^{66}/_{100}$ do. rijst. *Dorrepaal en co.*
1336$^{66}/_{100}$ pic. suiker. 2066 ps. buffelhuiden. *van der Broek en Veeckens.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Europa*, gez. Poort. agt. Reijnst en Vinju.

128⅓ legg. arak. 12904$^{90}/_{100}$ pic. rijst. 3816$^{37}/_{100}$ do. gaba. 206$^{84}/_{100}$ do. rotting. 16 coll. regalen. *Agenten.*
17 vs. zilvergeld. *Gouvernement.*

Naar Cowes per Zw. schip *Thor*, gez. Wertman. agt. Metzendorff Wilmans en co.

12568 pic. rijst. 65 do. rotting. 6 do. gomdammer. 7 do. notenmuskaat. *Tolken Voget en co.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Naga Laut*, gez. Wentholt. agt. Kopersmit en co.

675 pic. ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. eau de cologne. 1 do. zijden goederen. *Haager en Schuurman.*

Naar Cheribon en Pecalongan per ned. ind. brik *Tartar*, gez. Tan Enghok.

20 kn. madapoll. 2 corg. [illegible] 20 ell. passementen. 1 kt. *Said Hoesin bin Segaf.*
1 bl. ginghams. *Said Aloewie Atas.*
2 kn. rozijnen. 1 do. manufact. *Brown.*
2 kn. rood katoen. 7 do. wit katoen. 1 do. doeken. *Sech Alie Abitie.*
11 kn. porselein. 1 do. hagel. 5 kasten. 1 pt. meubelen. 12 stoelen. 5 pakk. 1 ledikant. 1 schutsel. *Vaupel en co.*
1 medel. 1 kt. sigaren. 1 do. blik groentens. 1 do. bier. 10 ks. ale. 2 vn. wijn. 1 do. meel. 25 vs. boter. 1 kt. kazen. 50 ks. zeep. *John Pryce en co.*
ƒ 1500 recepis aan duiten. 3 kn. chitzen. 15 zakk. tarwe. 1 ks. man. sigaren. 1 vt. kandij suiker. 1 kt. drills. *Sim Tiamtjoan.*
8 kn. ongebl. katoen. 10 do. madapoll. *Said Aloewie Alatas.*
44 kn. madapoll. 4 pic. comijn zaad. *Sech Alie Abitie.*
53 kn. madapoll. *Said Aloewie Atas.*
1 bl. gebl. katoen. *Bond.*
74 coll. div. goederen. *Gouvernement.*
3 vn. zwd. teer. 2 do. koolteer. 5 ℔ hennep. 10 do. menie. 1 blik verf. *Engelen.*
60 kn. koopmanschapp. 10 bn. do. 10 vn. meel. 10 zakk. tarwe. *Sim Tiamtjoan.*
12 amer. stoelen. 2 kn. koopmanschapp. 2 bl. do. *Bond.*
9 kn. koopmanschapp. *Said Abdul Rachman Habassy.*
2 vs. kruid. *Vaupel en co.*
4 vs. kruid. *John Pryce en co.*

Naar Pecalongan per ned. ind. bark *Batavia*, gez. Tjia Kinong.

25 tonn. koolteer. *Kopersmit en co.*
2 kn. ongebl. katoen. 9 do. madapoll. *Said Aloewie Alatas.*
1 kt. boeken. 1 do. eau de cologne. 1 do. spiegels 15 vs. harst. 5 pijpaarde. 1 kt. medicijnen. 1 do. 1 vrijsteen. 1 mt. hennep. 29 kn. koopmanschapp. *Kopersmit en co.*
16 kn. koopmanschapp. *Said Alie Abitie.*
17 kn. koopmanschapp. *Said Aloewie Alatas.*
40 kn. koopmanschapp. 5 bn. garen. *Oeij Tianseng.*
18 kn. koopmanschapp. *Said Aloewie Alatas.*
1 kt. gouv. goederen. 2 trossen touw. 2 staven ijzer. *Gouvernement.*
109 kn. koopmanschapp. 110 pic. zwd. ijzer. ƒ 10,000 recepis. *Oeij Tianseng.*

Naar Nederland per ned. ind. bark *Economist*, gez. Olivier. agt. Moormann en co.

100 kn. boom was. 858⅓ buffelhuiden. 9 kn. gember. 100 pic. cassia. 415 do. suiker. 7959 do. rijst. 160 do. rotting. 40 do. gomdammer. 405 do. zw. peper. uit entrep. *Moormann en co.*
319 pic. gambier. uit entrep. *Cores de Vries.*
1 kt. comp. lepels. 1 do. gedr. papier. *Gumprich en Straus.*

Naar Macassar, Timor en Moluccos per ned. ind. stoomb. *Macassar*, gez. Schmidt.

3 kn. schrijfbehoeften. *W. Cores de Vries.*
6 kn. en. bn. lijnwaden. *Adam en co.*
18 kn. madera. 90 vs. boter. 9⅓ pijp. bier. *Schimmelpenninck en co.*
2 vn. ijzerwaren. *Kruer van Oven en co.*
24 kn. brandewijn. *Asschenbergh en co.*
50 keld. genever. *Gebr. Kocken.*
30 vs. bier. 22 bemande potten groenten. 2 kn. groenten. 20 do. wijn. 12 do. cognac. *Gebr. van Delden.*
9 bn. ginghams. 1 kt. man. sigaren. *Mc. Millan Marten en co.*
200 ks. zeep. 50 kn. roode wijn. 4 do. lavender. *Bechade.*
2 kn. modewaren. 1 kt. stolpen. *Asschenbergh en co.*
2 kn. porcelein. en kleinigheden. 1 kt. olijven. 1 vt. knikkers. 1 kt. lampen. *Karthaus en co.*
11 pic. suiker. 10 mand. Holl. bier. 4 vs. boter. 1 kt. provisien en kleinigheden. *Nash.*
20 kn. wijn. 100 keld. arak. 15 pic. suiker. 1 kt. stolpen. 10 pic. blad zink. 3 do. zink spijkers. 1 kt. zeildoek. 2 vn. bier. *Schimmelpenninck en co.*
2 kn. man. sigaren en eenige provisien. *Gebr. van Delden.*
1 kt. handschoenen. 2 kn. glas en aardewerk. *Bouman en co.*
4 kn. gedr. sarongs. *Mc. Millan Marten en co.*
14 kn. lijnwaden. *van Leeuwen en co.*
5 kn. schrijfbehoeften. *Ruyl Cramer en co.*
3 kn. man. sigaren. *Adam en co.*
100 keld. genever. *P. Kervel en co.*
2 kn. gedr. katoen. 12 vn. ijzerwerk. 1 kt. spiegels. 5 kn. man. sigaren. *Ruyl Cramer en co.*
75 kn. cognac. *Schaap.*
1 kt. kristalwerk. 2 vs. boter. 8 kn. bier. 6 vn. vleesch. 16 keld. genever. *W. Cores de Vries.*
60 pic. aardappelen. *Kuiper.*
500 kn. zeep. *van Leeuwen en co.*
70 keld. en legg. arak. *Ruyl Cramer en co.*
100 keld. arak. *Holger van den Dungen.*
50 ks. zeep. 1 kt. en 3 blikk. medicijnen. *Schaap.*
5$^{43}/_{100}$ pic. touwwerk. 3 kn. diversen. 1 kt. hoeden en petten. *Schimmelpenninck en co.*
2 kn. lampen. *Karthaus en co.*
3 vs. boter. *Gebr. Kocken.*
2 kn. arak. 16$^{14}/_{100}$ pic. jav. koperwerk. 5500 st. sp. matten. 2 kn. thee. 4$^{14}/_{100}$ pic. koperwerk. 1 do. zw. peper. 2 do. suiker. 51 ks. jav. sigaren. 30 kn. anijsdrank. 4 pic. tamarinde. 14 kn. lijnwaden en div. kleinigheden. diverse *Arabieren.*

Naar Nederland per ned. schip *Maria Agnes*, gez. H. C. de Bos.

64 legg. arak. 80$^{65}/_{100}$ pic. rotting. 1331$^{98}/_{100}$ do. rijst. 8 st. buffelhuiden. 200 do. koehuiden. 7465$^{77}/_{100}$ pic. suiker. 204 do. tabak. *P. Kervel en co.*
151 st. koehuiden. 187 do. buffelhuiden. *Holger van den Dungen.*

Naar Balie via Sumanap per ned. ind. bark *Sikanook Grahan*, gez. Intjik Saim.

1 kt. gedr. katoen. *Mc. Millan Marten en co.*
2 kn. lijnwaden. *Fraser Eaton en co.*

Naar Balie per Bal. bark *Tijro*, gez. Lingard.

20 bn. adr. rood garen. *Adam en co.*
10 kn. amfioen. *Fraser Eaton en co.*

Naar Cheribon, Tagal en Pecalongan per ned. ind. schip *Oeij Sinjo*, gez. Kwee Samiang.

2 ks. drills. *Said Aloewie Atas.*
2 canapés. 1 buffet. 12 stoelen. 2 schutsels. *Vaupel en co.*
5 jagt geweren. 1 kt. kramerijen. 1 do. modewaren. *Gumprich en Straus.*
45 ks. madapoll. 3 bn. garen. *Said Aloewie Atas.*
2 ks. linnen. 4 pakk. zakken. 60 stav. ijzer. 4 vs. boter. *v. Ommeren Rueb en co.*
1 kt. madapollams. 2 bn. garen. *Said Aloewie Atas.*
1 reis wagen. 2 ks. man. sigaren. 1 kt. diversen. *D. N. Buys en co.*
16$^{16}/_{100}$ pic. tin. 200 stav. soldeerceltin. 1 pic. tin. 2 kop. ketels. 2 kop. buisen enz. *O. J. M. v. Alm. en L.*
1 kt. kleinigheden. 90 bladen koper. *Gasper en co.*
1 kt. chitzen. *Said Aloewie Atas.*
100 pic. zw. ijzer. 10 vn. staal. *Oeij Ie.*
10 ks. wijn. 5 do. champagne. 1 do. kousen. *Bahre en Kinder.*
2½ ks. man. sigaren. 2 do. medicijnen. *D. N. Buys en co.*
30 pic. gedr. visch 1 vat geeloker. 2 pic. zw. peper. 4 do. nagelen. 10 pic. medicijnen. 1 kt. kramerijen. 50 pakk. speelkaarten. 32 kn. thee. *Gezagv.*
100 ks. koopmanschappen. *Thio Tjoenhoat.*
1 pakje boeken. *D. N. Buys en co.*
11 ks. madapoll. 20 pic. was. *Said Aloewie Atas.*
5 ks. madapoll. 1 do. mousselines. 5 bn. chitzen. *Said Abdul Rachman Habassie.*
20 ks. cognac. *Bahre en Kinder.*

Naar de Cocos Eilanden per ned. ind. schip *Harriet*, gez. Ross. agt. Adam en co.

4$^{60}/_{100}$ pic. blad koper. 3$^{20}/_{100}$ do. spijkers. 2 koeijen. *Adam en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Zeemeeuw*, gez. Witsen Elias. agt. Haager en Schuurman.

1 kt. zijden shawls. 2 do. rhababer. 2357 ℔ jav. thee. 80 pic. rotting. uit entrep. *Agenten.*
1375$^{61}/_{100}$ pic. suiker. *N. H. M.*
2021$^{80}/_{100}$ pic. suiker. *O. J. M. v. Alm. en L.*
4460$^{9}/_{100}$ pic. suiker. 2970 do. rijst. 14 do. notenmuskaat. 1½ foelie. 212 ℔ vanille. *Metzendorff Wilmans en co.*
97 ks. sherrij. *Vaupel en co.*
10 kn. zilv. munt. *Havenmeester.*
1 kt. thee. 1 do. tafelmatten. 1 do. chin. voorwerpen. 1 do. boeken. *B. van Leeuwen en co.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Anna Lena*, gez. Lourens. agt. Paine Stricker en co.

400 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Soerabaya per Fr. schip *Mauritius*, gez. Regnier. agt. Bahre en Kinder.

2400 ks. brandy. 50 vn. brandy. 500 md. bier. 965 kn. wijn. 400 kn. olie. 300 do. azijn. 50 vn. azijn. 100 ks. vruchten. 298 coll. provisien. 5 bn. vilt. 56 do. kurken. 160 ks. porcelein. 100 do. glaswerk. 2 ks. capsules. 3 do. meubelen. 23 coll. papier. 74 ks. parfumerien. 85 do. likeuren. 96 do. siropen. 92 do. kramerijen, parfumerien. enz. *Aan boord gebleven lading v. Bordeaux.*

Naar Singapore per Siam schip *Kim Goantaij*, gez. Tjio Bengsan.

210 pic. niela. 12 ks. glaswerk. 54 pic. widjen. 621 do. rijst. 51 vn. meel. *Gezagv.*
15,000 ps. sp. matten. *Tjio Bensan.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Maymoen*, gez. Said Abdul Rachman bin Kassim.

230 corg. koopmanschapp. *aanboord gebleven lading van Palembang.*
20 vn. zwd. teer. 15 kn. ongebl. katoen. 4 do. madapoll. 10 rood katoen. *N. G. M.*

Naar Nederland per Zw. schip *New York*, gez. Wertman. agt. Metzendorff Wilmans en co.

5262 pic. suiker. 140 do. melassen. 1000 do. rijst. 280 do. tamarinde. 120 do. gomelastiek. $50/_{100}$ do. arrowroot. 40 do. rotting. 100 kn. was. 50 legg. arak. 1850 ps. buffelhuiden. 442 do. koehuiden. 25 tobb. kamfer. *Agenten.*

Naar Samarang via Cheribon per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton. agt. Levert en co.

1 kt. shertings. *Busing Schröder en co.*
10 ks. blikken. 1 do. capsules. 1 pakje etiquetten. 1 kt. chitzen. *Higgenson.*
3 ks. bat. goederen. 1 kt. sarongs. 1 do. monsters. *v. Leeuwen en co.*
3 ks. gedr. katoen. *Anderson Tolson en co.*
1 kt. modewaren. 1 pakje monsters. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. juweelen. *Maclaine Watson en co.*

Naar Cheribon, Tagal en Pecalongan per ned. ind. bark *Bintang Tiga*, gez. Tjia Isoei.

60 pic. rijst. *Aan boord gebleven lading.*
12 coll. verf. 1 vt. spijkers. 2 keld. lijnolie. 1 pak band. ijzer. 8 vn. koolteer. 12 vs. verf. 4 keld. lijnolie. 5 coll. gr. verf. 6 keld. genever. 1 pak zagen. 1 vt. harpeus. 1 pak platat ijzer. 1 kt. kurken. 1 pak werk. 6 vn. koolteer. 1 tromm. en 1 md. kleinigheden. 1 kt. en 1 pakje servetgoed en medicijnen. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
34 coll. div. gouv. goederen. 20 bladen zink. *Gouvernement.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Ellen*, Winter. agt. Kopersmit en co.

1 kt. bitter. 1 do. zijde. 1 do. pleetwerk. 1 do. porcelein. 1 do. porcelein en glaswerk. 2 ks. lustres. 3 do. schilderijen. 2 do. tapijten. 2 ks. stoelen. 2 do. toiletten. 6 do. kasten. 1 do. canapé. 2 ks. stoelen. *Vaupel en co.*
1 kt. kat. modewaren. 1 do. kramerijen. 1 do. hemden. 2 do. modewaren. 2 ks. aardewerk. 12 do. champagne. 1 vat aardewerk. *Gumprich en Straus.*
1 kt. regaal. *v. d. Meulen en co.*
1 kt. schrijfbeh. en kramerijen. 4 do. schilderijen. *Feltkam en co.*
1 kt. provisien. *v. Riet en ter Gouw.*
135 vs. spijkers. 11 ks. ijzerwerk. *Pandel en Stiehaus.*
100 zakk. gram. *Plump en co.*
4 ks. zijde goederen. *Lim Seng.*
1 pakje pleetwerk. *Anderson Tolson en co.*
95 ks. benzoin. *Lim Hoa.*
1 bl. chitzen. 108 ks. koopmanschappen. *Gouw Kiunhian.*
6 md. bier. 1 cognac. 1 keld. genever. 3 ks. portwijn. 10 ks. agar agar. 1 koffer en 3 kn. kleederen. *v. d. Meulen en co.*
20 ks. agar agar. 20 do. bitter. 150 zakk. bezems. 6 pakk. ...... 1 kt. inhouden. 50 blikk. provisien. 1 kt. jams. 1 kt. madapoll. *John Pryce en co.*

Naar Balie per praauw *Lantja*, gez. Oea Tala.

140 pic. dammer. 40 do. boombast. 3 do. tabak. 600 ps. sp. matten ƒ 35.— rec. *Aan boord gebleven lading van de Lampongs.*
20 corg. bat. slendangs. 40 do. doeken. *Gezagv.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 26 Maart tot en met den 9 April 1857.

AANVOER.

Van Batavia over Cheribon per ned. ind. bark *Yoesserin*, gez. Sech Abdul Kadir Baradja.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 15 April 1857 no. 30.

Van Palembang over Batavia per ned. ind. bark *Djelanie*, gez. Said Moh. bin Alie.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 15 April 1857 no. 30.

UITVOER.

Naar China per ned. ind. bark *Emelie*, gez. J. B. Perrij.

100 vs. boter. en 25 kn. wijn. uit entrep. *Krutheffer Soesman en co.*
5 doz. witte brandewijn. 50 do. [illegible] 5 do. do. cognac. 36 do. wijn en 5 do. poeder. *Gezagvoerder.*

Naar China per ned. bark *Ida Elizabeth*, gez. H. Kramer.

4,976 pic. rijst. *McNeill en co.*

Naar China per Old. schip *Armin*, gez. A. Rosenthal.

19,099 pic. rijst. 356 do. bindrotting. *C. Damnitz en co.*

Naar Riouw per ned. ind. schoener *Kiem Tjiat Tjiang*, gez. *Nio Eng Ang.*

1326 pic. rijst. *Lim Hongseng.*
200 pic. roode katjang en 14 kodies java tabak. *Gezagvoerder.*

Naar Nederland per ned. bark *Paul Johan*, gez. D. Hulsinga.

1769 pic. gouv. koffij en 3 do. bindrotting. *N. H. M.*

Naar China per Hamb. bark *Louise Leonide*. gez. P. N. Schmidt.

3000 pic. rijst en 125 do. bindrotting. *Wermuth en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 24 Maart tot en met den 7 April 1857.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Ariatal Barie*, gez. Sech Oembark Dahiman. agt. Gezagvoerder.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Maart 1857 no. 24.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins. agt. Fraser Eaton en co.

566 coll. lijnwaden. 15 blad. ijzer. 4 kn. man. sigaren. 20 coll. aardewerk en koopmanschapp. *Fraser Eaton en co.*
4 bn. manufacturen. *Adam en co.*
22 kn. manufactnren. *Mc. Millan Marten en co.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Ydroesie*, gez. Said Abdulla bin Alie Bafagie. agt. Gezagvoerder.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 8 April 1857 no. 28.

UITVOER.

Naar Nederland per Br. schip *Johanna Wilhelmina*, gez. H. Klockgieter.

2126$^{87}/_{100}$ pic. rijst. 100 legg. arak. *Adam en co.*
4669$^{39}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*
330$^{89}/_{100}$ pic. *Ruyl Cramer en co.*
3410$^{01}/_{100}$ pic. suiker. *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland via Bezoekie en Panaroekan per ned. schip *Drie Vrienden*, gez. L. P. Andersson.

4340 pic. koffij en 40 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *Factory*, gez. J. Jansen.

386 schuitjes tin. *N. H. M.*
1762$^{32}/_{100}$ pic. suiker. 612 st. koehuiden. 14 do. buffelhuiden. 57$^{40}/_{100}$ pic. rotting. 347$^{20}/_{100}$ do. rijst. 2412$^{27}/_{100}$ do. tabaksbladeren. *van Eck en co.*
5 kn. 150,000 st. jav. sigaren. *A. Bouman en co.*

Naar Batavia per ned. ind. bark *Elmachlaar*, gez. Sech Oemar bin Mohamat Almaskatie.

1 kt. zeildoek. *Adam en co.*
136$^{27}/_{100}$ pic. kaijer touw. *Thomas.*
150 st. leksteenen. 25 pic. kapok. *Mc. Millan Marten en co.*
20 pic. katjang pitten. *Sech Abdul Rachman Jeebedie.*
73 kn. diverse jap. goederen. *Pereira.*

Naar Sumbawa per ned. ind. bark *Ana Bone*, gez. Sech Achmat bin Salim Bakreso.

3500 sp. matten. *Said Awal bin Oemar Safrie.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.